

รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่

Chinese Teaching and Learning at High Schools in Chiang Mai

โดย

สุพรรณ เลียงหิรัญถาวร

รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่

Chinese Teaching and Learning at High Schools in Chiang Mai

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2551

จำนวน 84,000 บาท

หัวหน้าโครงการ

สุวรรณ เลี้ยงหิรัญถาวร

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

30 ตุลาคม 2553

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถและความช่วยเหลือของหลายฝ่าย ก่อนอื่นผู้วิจัยขอขอบพระคุณ สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ให้การสนับสนุนทุนในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณคณะกรรมการวิจัยมหาวิทยาลัยแม่โจ้ หัวหน้าฝ่ายวิจัย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิจัยสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตรของมหาวิทยาลัย ที่ให้การสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อและแม่สำหรับกำลังใจที่มีให้ลูกเสมอ ขอขอบพระคุณ อาจารย์นรินทร์ เลียงhirญถาวร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงทอง พงษ์เจริญกิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรดา วุฒยยากกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลลิตา ภูทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติสุข ชูลิกาวิทย์ และคณาจารย์ทุกท่านในกลุ่มวิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก สำหรับความช่วยเหลือ และกำลังใจ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ภัทรวี อวดมูล จากโรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม อาจารย์สุทธิสรา รัตนมงคล จากโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อาจารย์อำไพ สายชลเลิศมงคล จากโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ อาจารย์ชัยภัทร ใจดี จากโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 อาจารย์ประเสริฐ บุญสม จากโรงเรียนวัฒนวิทยายัพ อาจารย์ยุพิน เตชะโกมล จากโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม อาจารย์ศศิธร ไชคำ จากโรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ อาจารย์แสงมณี พิกุล จากโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อาจารย์พิเชฐฐ์ ชัยยัง จากโรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ ท่านผู้อำนวยการสุทินัฐ ศักดิ์ธนานนท์ และอาจารย์เหวินห่าว คุรุภูมิปัญญา จากโรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม เป็นอย่างสูง ที่กรุณาอนุเคราะห์เวลาให้ข้อมูล ตลอดจนและช่วยอำนวยความสะดวกด้านการเก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงเป็นได้ด้วยดี

สุวรรณ เลียงhirญถาวร

ตุลาคม 2553

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
แบบการวิจัย	19
ประชากร.....	19
กลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือการวิจัย	20
การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	53
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	62

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลของครูผู้สอนภาษาจีน	25
ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้าน การเรียนการสอนภาษาจีน	29
ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน	43
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา	44
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านวิธีการสอน	45
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	46
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอน	47
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับ ความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผล	49

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่

Chinese Teaching and Learning at High Schools in Chiang Mai

สุวรรณ เลียงหิรัญถาวร

SUWAN LIANGHIRANTHAWORN

กลุ่มวิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอน และแจกแบบสอบถามนักเรียนที่เรียนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัย ได้ทราบถึงสภาพและลักษณะการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอน

ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่เป็นครูที่จบการศึกษาด้านวิชาภาษาจีน รับผิดชอบสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีภาระการสอน 20 – 22 ชั่วโมง/สัปดาห์ และส่วนใหญ่เคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาจีนมาแล้ว วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาจีน สามารถใช้ภาษาจีนเพื่อสื่อสารใน

ชีวิตประจำวัน และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ เนื้อหาของวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน โดยมีการเสริมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจีน เน้นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเสริมเนื้อหาการตรวจสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย วิธีการสอนที่ใช้ในการสอนภาษาจีนมีหลากหลายวิธี เช่น การฝึกสนทนา อธิบายไวยากรณ์และฝึกแต่งประโยคหรือข้อความ และการคัดตัวอักษรจีน มีการทำกิจกรรมนอกชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดบอร์ด จัดนิทรรศการตามเทศกาล การประกวดร้องเพลงจีน เป็นต้น สื่อการสอนที่ใช้มีหลากหลายรูปแบบ เช่น CD เพลง , VCD การ์ตูน, หนังสือ/นิตยสาร/วารสาร, อื่นๆ, เว็บไซต์ เป็นต้น ส่วนการวัดและประเมินผล ใช้เกณฑ์คะแนน 80 : 20 และ 70 : 30 ซึ่งมีการเก็บคะแนนระหว่างภาคจากแบบฝึกหัด, การสอบย่อยในแต่ละทักษะ สอบกลางภาค และสอบปลายภาค

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนสอนภาษาจีน พบปัญหาเรื่องเอกสารและหนังสือที่ใช้สอนในแต่ละโรงเรียน ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน, ไม่มีแผนการสอนและสื่อการสอนที่เป็นมาตรฐาน, ปัญหาเรื่องขาดห้องภาษา และอุปกรณ์ฝึกทักษะ เนื้อหาของแบบเรียนกับข้อสอบที่ใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันมากทำให้นักเรียนต้องเรียนเสริมเพื่อการสอบ

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนภาษาจีน

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุของนักเรียนส่วนใหญ่คือ 16 ปี 17 ปี และ 18 ปี นักเรียนคิดว่าเนื้อหาของวิชาภาษาจีนที่เรียนมีความเหมาะสมปานกลาง ในด้านวิธีการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีวิธีการสอนที่เน้นปฏิบัติมาก โดยเฉพาะการสอนแบบเน้นทักษะการเขียน การอ่าน และการพูด ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการที่มีการปฏิบัติมากคืออาจารย์ให้นักเรียนคัดคำศัพท์เป็นการบ้าน ในด้านสื่อการสอน พบว่ามีการใช้สื่อการสอนเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนการวัดและประเมินผล นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate Chinese teaching and learning in high schools, Chiang Mai province in terms of the following: objectives, content, teaching method, teaching and learning activity, teaching aid, and evaluation. Interview and questionnaire were used for data collection administered with Chinese teachers and students. Results of the study revealed the following:

1. Opinion of Chinese teachers

Most of Chinese teachers were Chinese major graduates. They taught Chinese in an upper secondary school level for 20 – 22 hours per week. Most of them attended Chinese training. The objective of Chinese teaching was to practice writing. That was, they would be able to use Chinese in daily life activities and pursue their study in a higher level. Most of the learning content concerned with Chinese culture and daily life communication. Teaching methods cover conversation, grammar, sentence and paragraph writing. Besides, students were assigned to prepare Chinese board, exhibition, Chinese singing contest, etc. Teaching aids included CD songs, cartoon VCD, textbook, magazine, journal, Hun Chue Kong, website, etc. Evaluation and measurement criteria were 80:20 and 70:30. Score collection was done through exercises, quizzes, mid – term and final examination. For problems encountered, the following were found: 1) textbook and learning material of each school did not share the same standard; 2) teaching plan and teaching aid were not systematic; 3) the schools lacked of sound lab and equipment; and 4) learning content of each school was much different.

2. Opinions of students learning Chinese

Most of the students were female and 16 – 18 years old. They perceived that the appropriateness of Chinese learning content was at a moderate level. For teaching method, they perceived that it focused on writing, reading, and speaking skills. For teaching and learning activities, it focused on vocabulary writing homework. Teaching aid and evaluation of learning performance were found at a moderate level.

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ยุคปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร หรือยุคที่เรียกกันว่ายุค IT (Information Technology) ซึ่งผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างไม่มีขีดจำกัด จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นโลกยุคไร้พรมแดน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงเป็นประโยชน์ทั้งทางด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว รวมถึงการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อการประกอบอาชีพด้วย

ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่งที่ได้รับคามนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันประเทศจีนมีบทบาทสำคัญมากในด้านการค้าและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการร่วมลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ ระหว่างไทยและจีนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการยังได้บรรจุวิชาภาษาจีนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2544 ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนที่สอนในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีการเปิดสอนวิชาภาษาจีนกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่นักเรียนสามารถเลือกสอบภาษาจีนแทนภาษาต่างประเทศอื่นในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ แต่สภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่มาก เช่น ปัญหาการขาดครูที่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรีจากสาขาวิชาภาษาจีนโดยตรง เนื่องจาก บัณฑิตที่จบการศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่จะไปทำงานเอกชนซึ่งได้รับค่าตอบแทนสูงกว่าการรับราชการครู ครูที่สอนภาษาจีนในโรงเรียนส่วนใหญ่จึงเป็นครูที่ผ่านการเรียนภาษาจีนแบบนอกระบบหรือ เคยเรียนภาษาจีนมาบ้างเมื่อเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงปัญหานี้ จึงให้การสนับสนุนยกระดับมาตรฐานครูและพัฒนาครูที่สอนภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง โดยจัดโครงการต่าง ๆ เช่น จัดการฝึกอบรมระยะสั้นให้ครูจากโรงเรียนต่าง ๆ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นประจำทุกปี รวมถึงการจัดหาทุนการศึกษาสนับสนุนให้ครูสอนภาษาจีนได้ไปศึกษาต่อระยะยาวจนได้รับ

วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย นอกจากนั้นยังพบปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนที่ได้มาตรฐานไม่เท่าเทียมกันในโรงเรียนต่างๆ เนื่องจากยังไม่มีตำราเรียนกลาง และมีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะต่างคนต่างทำ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนที่เรียนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเลือกสอบภาษาจีนแทนภาษาต่างประเทศภาษาอื่น ในการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย (ประพิณ มโนมัยพิบูลย์, 2548¹)

การศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ จะทำให้ได้ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านต่างๆ ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านต่างๆ ดังนี้

- จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
- เนื้อหาวิชา
- วิธีการสอน
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอน
- การวัดและประเมินผล

¹ ประพิณ มโนมัยพิบูลย์. “การสอนภาษาจีนในประเทศไทย.” เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง เศรษฐกิจ การศึกษา สังคม และวัฒนธรรมของประเทศไทยในรอบทศวรรษ. วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (อัดสำเนา)

ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 10 โรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้แก่

1. โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม
2. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ
3. โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์
4. โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
5. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30
6. โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ
7. โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม
8. โรงเรียนอมก๋อยวิทยา
9. โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม
10. โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์

เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ ด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ในด้านการตั้งจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาวิชา วิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 เอกสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ

1. ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนของทุกวิชามีความสำคัญมากสำหรับการที่จะจัดการเรียนการสอน เพราะการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนของวิชานั้นจะช่วยให้ผู้สอนดำเนินการสอนอย่างมีทิศทาง ทำให้ผู้สอนทราบว่าในการสอนวิชานั้น ๆ จะต้องสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอย่างใดหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิมอย่างไรบ้างในเรื่องของความสำคัญของการกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนแต่ละวิชานี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526: 6-14) ได้ให้แนวคิดไว้พอสรุปได้ว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน คือ การกำหนดพฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด และการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น จุดมุ่งหมายของการศึกษาแต่ละระดับ จุดมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พื้นความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน วัยของผู้เรียน โอกาสที่ผู้เรียนจะนำความรู้ไปใช้ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายได้แล้ว ผู้สอนจะต้องพิจารณาด้วยว่า จุดมุ่งหมายนั้นครอบคลุมผลการเรียนรู้หรือไม่ สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาพัฒนาการหรือไม่ เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เวลาที่ใช้ในการสอน มีความชัดเจน ทุกคนเข้าใจตรงกันหรือไม่ประการใด

ปรีชา คัมภีร์กรณ์ (2526:6) ได้กล่าวถึงการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนไว้ว่า

... การจัดการ เรียนการสอนก็เช่นเดียวกับการดำเนินงานอย่างอื่น คือจะต้องมีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดเหมือนกัน หากแต่ว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้น ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์จะต้องแจ่มชัดมากกว่าการดำเนินงานอย่างอื่น ทั้งนี้เพราะในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดการศึกษานั้นเป็นการดำเนินการเพื่อการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถหรือเป็นไปในทิศทางที่ผู้จัดต้องการให้เป็นไป...

บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กีนาวงศ์ (2527: 20-30) ได้กล่าวถึงลักษณะของความมุ่งหมายของการเรียนการสอนไว้พอสรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความมุ่งหมายทั่วไป และความมุ่งหมายเฉพาะ ความมุ่งหมายทั่วไปเป็นลักษณะของความเชื่อทางปรัชญาการศึกษาทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเป็นแม่บทเป็นหลักใหญ่ของการกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาในระดับต่าง ๆ ของประเทศ ส่วนความมุ่งหมายเฉพาะนั้น เป็นลักษณะของความมุ่งหมายของการเรียนการสอนในการเรียนการสอนแต่ละวิชานั้น จำเป็นต้องตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่า สอนเพื่ออะไร จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือกำหนดไว้นี้ก็จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ปัจจุบันจำแนกจุดมุ่งหมายเฉพาะนี้ออกเป็น 3 ลักษณะกว้าง ๆ คือ

1. ความรู้และความเข้าใจ ต้องการพัฒนาศักยภาพให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎี หลักการ การคิดหาเหตุผล การนำความรู้ไปใช้ ฯลฯ
2. ทักษะความสามารถ ต้องการพัฒนากิจการปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ ความชำนาญสามารถกระทำได้เป็นอัตโนมัติ
3. เจตคติและความซาบซึ้ง ต้องการพัฒนาทางด้านความรู้สึกหรือทางอารมณ์โดยทั่วไป เช่น ความสนใจ การมองเห็นคุณค่า ความชื่นชม ยอมรับนำไปประพฤติปฏิบัติ ตลอดจนรู้จักทำบุญส่งเสริมและห่วงแหนรักษาให้คงอยู่

สุวัฒน์ มุทฺธเมธา (2523: 7) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนไว้พอสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนจึงจะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ และผู้สอนจะต้องจัดบทเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้ความต้องการของสังคมและความต้องการของผู้เรียนก็เป็นสิ่งที่จะต้องนำพิจารณาในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนด้วย

2. ด้านเนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาสารหรือความรู้และรวมถึงมวลประสบการณ์ของการเรียนรู้ด้วย ในการกำหนดเนื้อหวิชานั้นจะต้องจัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของรายวิชา และต้องมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจใคร่รู้และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เนื้อหาวิชานี้จะเป็นตัวกำหนดรายละเอียดของประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายของรายวิชาที่กำหนดไว้ ในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานบังคับระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นได้กำหนดเนื้อหาวิชาให้มีขอบข่ายครอบคลุมในเรื่องของการพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การ

อ่าน และการเขียน ของนักศึกษา เนื้อหาวิชาของรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานบังคับดังกล่าวแต่ละส่วนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อนักศึกษา เพราะนักศึกษาสามารถที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ทั้งในชีวิตประจำวัน ในการเรียนวิชาอื่น ๆ และประโยชน์ในงานอาชีพต่อไปในอนาคต การกำหนดเนื้อหาสาระในรายวิชาจึงมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2525: 142-145) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทยในส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาไว้ว่า

... การเลือกลำดับเนื้อหาวิชานั้นควรถือหลักว่า เนื้อหาวิชาที่นำมานั้น นักเรียนควรรู้เพียงใด ... ถ้าสิ่งนี้นักเรียนควรรู้แล้วครูไม่รู้จักก็เป็นหน้าที่ของครูต้องหาความรู้เพิ่มเติม ... การแบ่งเนื้อหากับเวลาเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอีกเช่นกัน ผู้สอนควรเลือกให้เหมาะสมว่าเนื้อหาใดจะใช้เวลาเท่าใด ... การแบ่งเนื้อหากับเวลานั้นบางครั้งต้องปล่อยให้ยืดหยุ่นให้มาก และแบ่งไว้สำหรับการฝึกให้มากเป็นพิเศษ ...

สุจิต เพียรชอบ (2526: 32-34) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาไว้พอสรุปได้ว่า ปัจจุบันความรู้และวิทยาการต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นในการสร้างหลักสูตรหรือกำหนดเนื้อหาวิชานั้น ควรจะพิจารณาว่าจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้มากที่สุด โดยมีเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาพอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ความทันสมัยและความถูกต้องของเนื้อหาวิชา คือ เนื้อหานั้นจะต้องมีสาระที่ถูกต้องและเชื่อถือได้
2. เนื้อหาวิชาเหล่านั้นควรเหมาะสมกับวัย ลักษณะ ตลอดจนความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อจะได้เรียนอย่างรู้คุณค่าของวิชาอันจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงตามมา
3. เนื้อหาวิชาเหล่านั้นควรสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม เพื่อเนื้อหาวิชานั้นจะได้มีความหมายและมีคุณค่า ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติในชีวิตจริงได้
4. เนื้อหาวิชาที่ควรบรรจุไว้ในหลักสูตรหรือควรเลือกไว้ให้เรียนนั้นควรเป็นประโยชน์แก่ชีวิตของผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต เมื่อเรียนแล้วนอกจากจะสามารถไปปฏิบัติภารกิจตามปณิธานของสถาบันแล้วควรนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ด้วย
5. เนื้อหาวิชาควรกว้างขวาง ลึกซึ้งและมีสัดส่วนพอดี ไม่ควรเน้นในเรื่องปริมาณมากนัก ควรเน้นในแง่ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิด มีวิคิด วิธีการเรียนรู้ เกิดความคิดรวบยอด และสามารถถ่ายโยงความรู้ความคิดอย่างหนึ่งไปสู่อีกอย่างหนึ่งที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันได้

6. เนื้อหาวิชาควรจะเน้นในสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วย คือไม่
ควรเน้นในเรื่องวิทยาศาสตร์เพียงอย่างเดียว ควรจะเน้นในเรื่องของการสื่อสาร สุนทรียภาพ
จริยธรรม และวัฒนธรรมบ้าง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2532: 35) ได้เสนอแนวคิดในการเตรียมเนื้อหาสาระหรือ
ความรู้ในการสอนไว้ว่า

... ผู้สอนเรื่องใด ต้องมีความรู้ในเรื่องนั้นมากพอที่จะอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้
อย่างลึกซึ้งตามระดับของผู้เรียน การมีความรู้ที่น้อยทำให้เป็นครูที่ไม่ได้ เพราะครูจะขาดความ
เชื่อมั่นในตนเอง และมีความรู้มากขึ้นไปแต่ไม่รู้จักประมาณการก็มีแนวโน้มที่จะสอนเนื้อหายาก
และมากไป ฉะนั้นครูจึงควรมีความรู้ดีและรู้จักประมาณความรู้ที่จะถ่ายทอดได้...

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าในเรื่องของเนื้อหาวิชานี้จะต้องเริ่มจาก
การศึกษาถึงวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของรายวิชาว่า ต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไป
อย่างไรบ้าง แล้วจึงมากำหนดเนื้อหาสาระหรือความรู้ที่จะสอน เตรียมเนื้อหาสาระที่จะสอนเมื่อ
กำหนดเนื้อหาวิชาได้แล้ว สิ่งที่จะต้องกระทำต่อไป คือ การจัดลำดับเนื้อหาวิชานั้นให้ผู้เรียน
อย่างเหมาะสม มีการเรียงลำดับก่อนหลังอย่างมีระเบียบเพื่อจะได้ง่ายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ในเรื่องของการจัดลำดับเนื้อหาวิชานี้ ไพโรจน์ ตรีธนากุล (2520: 110-112)
ได้เสนอแนวทางในการจัดลำดับไว้พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. จัดเรื่องที่เรียนรู้ได้ง่ายที่สุดไว้ตอนต้นของวิชา
2. ชี้แจง แนะนำ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะต้องนำมาใช้ในวิชานี้ทั้งหมดในช่วงแรก
ของวิชา
3. จัดความรู้และทักษะที่จะต้องนำมาใช้ในเรื่องต่อไปอยู่ก่อนเรื่องอื่น ๆ และให้
ต่อเนื่องกัน
4. พยายามทบทวนและเพิ่มเติมความรู้และทักษะที่จะต้องนำมาใช้ในการเรียน
บทต่อไปเสมอ
5. แนะนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่จะต้องใช้บ่อยครั้งในการเรียนนั้นเป็นระยะ ๆ
6. อย่าพยายามเพิ่มสิ่งที่ย่างยากให้มากเกินไปจนกว่าความจำเป็น ขณะที่เปลี่ยน
เรื่องหรือเปลี่ยนทักษะที่ฝึกซ้อม
7. พยายามพัฒนาการฝึกซ้อมให้สมบูรณ์ก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงหัวข้อเรื่องหรือ
เปลี่ยนทักษะซึ่งไม่ต่อเนื่องกันด้วย
8. จัดความรู้ที่ยากสลับซับซ้อน และทักษะที่ยากต่อการฝึกไว้ช่วงท้าย ๆ ของวิชา

3. ด้านวิธีการสอน

ในระบบการเรียนการสอน วิธีสอนมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่จุดมุ่งหมายของรายวิชาได้กำหนดไว้

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของวิธีการสอนไว้หลายแง่มุม เช่น

วิธีสอน หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน

วิธีสอน หมายถึง วิธีแนะแนวทางให้เด็กศึกษาและค้นคว้าหาความรู้

วิธีสอน หมายถึง วิธีจัดประสบการณ์หรือสภาพการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good 1959: 307) ได้ให้ความหมายของวิธีสอนไว้ว่า “วิธีสอน หมายถึง กระบวนการที่มีแบบแผนในการนำเสนอด้านการเรียนการสอน...”

สรุปแล้ววิธีสอนก็คือ วิธีการหรือกระบวนการที่ผู้สอนจะนำเสนอเนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน ซึ่งจะนำเสนอด้วยวิธีใดนั้นผู้สอนสามารถเลือกได้ตามความเหมาะสมของลักษณะเนื้อหาวิชา ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรรย์ (2523: 141-185) ได้เสนอแนะวิธีสอนที่ผู้สอนสามารถจะนำไปใช้ได้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยไว้ดังนี้คือ

1. การบรรยาย
2. การอภิปราย
3. การสาธิต
4. การแบ่งกลุ่มค้นคว้า
5. การค้นคว้าเป็นรายบุคคล
6. การแบ่งกลุ่มทำงาน
7. การแบ่งกลุ่มระดมความคิด
8. การสอนเป็นรายบุคคล
9. การแสดงบทบาทสมมติ
10. การใช้เพลงและเกมประกอบการสอน
11. การใช้บทเรียนสำเร็จรูปหรือศูนย์การเรียนรู้
12. การใช้สถานการณ์จำลอง
13. การสอนเป็นคณะ

วิธีการสอนมีอยู่มากมายหลายวิธีให้ผู้สอนได้เลือกใช้ แต่ก่อนจะเลือกใช้นั้นผู้สอนควรจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาของรายวิชาให้เข้าใจเสียก่อนแล้วจึงจะตัดสินใจลง

ไปว่า จะเลือกใช้วิธีสอนวิธีใดจึงจะเหมาะสมที่สุด และในบางครั้งอาจต้องใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี ประกอบกัน เพื่อช่วยให้บรรยากาศในการเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น

บารุง กลัดเจริญ และ ฉวีวรรณ กีนาวงศ์ (2527: 172-174) ได้เสนอแนะ ข้อความคำนึงในการเลือกวิธีสอนไว้ว่า ควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. วิธีสอนขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของบทเรียน จำแนกความมุ่งหมายได้ 3 ประการ คือ ด้านปัญญา ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ การประเมินค่าของความรู้นั้น ด้านทักษะ ได้แก่ ความคล่อง ความชำนาญในการกระทำ เช่น การอ่าน การเขียน การค้นคว้า การทำงาน การใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน ด้านเจตคติและอารมณ์ ได้แก่ การสร้างความรู้สึกรู้สึกเห็นพ้องหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจในตัวบุคคล วัตถุ สถาบันและสิ่งต่าง ๆ ที่อ้างอิงในบทเรียน

2. วิธีสอนขึ้นอยู่กับลักษณะของบทเรียน จึงต้องหาวิธีสอนที่เหมาะสมและ จุดมุ่งหมายนั้น ๆ

3. วิธีสอนขึ้นอยู่กับธรรมชาติของความรู้ ผู้สอนควรจะสอนให้เด็กรู้จักวิธีการ ค้นคว้าหาความรู้ต่อไปได้ด้วย

4. วิธีสอนขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมทางสังคม

5. วิธีสอนขึ้นกับการที่ครูจะหลอมผู้เรียน หรือจะให้ผู้เรียนเลือก

6. วิธีสอนขึ้นอยู่กับธรรมชาติแห่งวิชา

7. วิธีสอนขึ้นอยู่กับความพร้อมในด้านสื่อการเรียนการสอน

8. วิธีสอนขึ้นกับธรรมชาติของผู้เรียน การจัดบทเรียนควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมบ้าง เมื่อพิจารณาถึงข้อควรคำนึงอันเป็นตัวแปรที่สำคัญในอันที่จะเลือกใช้วิธีสอนวิธีใดนั้นในทางปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้สอนสามารถปฏิบัติได้ในหลายรูปแบบด้วยกัน เช่นที่ บารุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กีนาวงศ์ (2527: 175-176) ได้เสนอรูปแบบของวิธีสอนไว้ 3 วิธีด้วยกันคือ

1. วิธีสอนแบบที่ถือครูเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้ที่สอนและถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ วางแผนการสอน ควบคุมเนื้อหา วัดผล และดำเนินการทุก ๆ วิธี เพื่อให้เด็กมีความรู้...

2. วิธีสอนแบบที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ ให้นักเรียนเป็นผู้ค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเอง... ครูเป็นเพียงผู้แนะแนวไปสู่การค้นคว้าแนะนำสื่อการเรียนจนนักเรียนได้ทราบ ได้พบความรู้ด้วยตัวของเขาเอง...

3. วิธีสอนแบบครูและนักเรียนร่วมกัน ครูและนักเรียนจะร่วมกันในการจัด บทเรียน วางแผน ค้นคว้าหาความรู้ สรุปผลออกมาเป็นความรู้ การสอนแบบนี้จะถือเอากลุ่มเป็น หลัก ความเห็นของกลุ่มเป็นอันถูกต้องเน้นการทำงานเป็นพวกเป็นหมู่

จะเห็นได้ว่าในทางปฏิบัติ นั้นจะมีทั้งวิธีการสอนที่เน้นตัวผู้สอน เน้นตัวผู้เรียนและ เน้นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน แต่ไม่ว่าจะเป็นวิธีสอนแบบใดก็ตามต่างมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีวิธีสอนวิธีใดดีกว่าวิธีใด หรือวิธีสอนใดดีที่สุด แต่จะเลือกใช้วิธีสอนใดสำหรับเนื้อหาตอนใดจึงจะเหมาะสมที่สุดนั้น รุ่งทิวา จักรกร (2527: 68-69) ได้เสนอแนะหลักในการพิจารณาไว้ดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของบทเรียน (Objective) คือ ความมุ่งหวังที่จะให้ผู้เรียนได้รับรู้ จะต้องเข้าใจให้ดีกว่าบทเรียนนี้มีจุดมุ่งหมายเป็นอย่างไร เช่น เพื่อสนองเนื้อหาวิชา หรือเพื่อเพิ่มพูนทักษะ หรือเพื่อเสริมทัศนคติและความเข้าใจที่ดี เป็นต้น

2. เนื้อหาวิชา (Course Content) คือ เนื้อหารวบรวมที่จะสอนผู้สอนจะต้องรู้ว่า มีความยากง่ายขนาดไหน ควรจะสอนโดยใช้คำพูดหรือการกระทำและมีปริมาณมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

3. ผู้เรียน (Students) คือ ขนาดของกลุ่มผู้เรียน เป็นห้องเรียนเล็กหรือห้องเรียนรวม มีจำนวนผู้เรียนเท่าใด ระดับความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ความพร้อมและทัศนคติเป็นอย่างไร สถานที่ทำการสอน เช่น ห้องเรียนธรรมดา หรือห้องเรียนรวม นอกสถานศึกษาหรือนอกอาคารเรียน เป็นต้น

4. ผู้สอน (Instructors) คุณภาพและความดีพร้อมของผู้สอนจะต้องสูงและพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพอใจและเต็มใจ

5. เครื่องมือ อุปกรณ์ช่วยสอน (Facilities and Equipment) วิธีสอนแต่ละวิธีย่อมต้องใช้อุปกรณ์ช่วยในการสอนต่าง ๆ กัน ซึ่งอาจจะพร้อมหรือไม่ก็เกินไปได้ เช่น การสอนแบบการทดลอง ต้องใช้เครื่องมือหลายชุด และต้องใช้ปฏิบัติได้ แต่ถ้ามีแบบจำลองขนาดเล็กไว้ชุดเดียวเท่านั้น ในกรณีนี้จะต้องเปลี่ยนใช้วิธีสอนเป็นการสาธิตให้ดูก็ได้

6. เวลา (Time) ช่วงเวลาที่มีอยู่สำหรับการสอนนั้นเป็นกรอบที่ทำให้การเลือกวิธีสอนมีขอบเขตแคบลง

เมื่อได้ทราบแนวทางในการเลือกวิธีสอนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนจากนักการศึกษาหลายท่านมาแล้ว หลักการสุดท้ายที่อาจารย์หรือผู้สอนภาษาทุกคนพึงคำนึงถึง คือ ธรรมชาติของวิชาภาษาซึ่งเป็นวิชาทักษะ จำเป็นจะต้องมีการฝึกเพื่อให้เกิดความชำนาญและเคยชินกับสิ่งที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอจึงจะทำให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ดีในทุกกาลเทศะ ในเรื่องนี้ สุจริต เพียรชอบ (2527: 2-8) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ดังนี้

... ครูควรจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการเรียนการสอน 3 ประการ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย ประสิทธิภาพ และกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดผล ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด อีกทั้งก่อนที่จะสอนครูควรได้ศึกษาพื้นฐานทางภาษาของนักเรียนก่อนที่จะได้ลงมือสอน และการสอนภาษาไทยที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ในการเรียนการสอนควรจะเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มากที่สุดทั้งกิจกรรมในชั้นเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ...

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการเรียนการสอนที่มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้และมีพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของรายวิชาที่ได้กำหนดไว้ การจัดกิจกรรมดังกล่าวจะเกิดจากกิจกรรมของทั้งผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกระทำขึ้นภายในชั่วโมงเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนครั้งนั้น ๆ มีประสิทธิภาพให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2527: 118) ได้กล่าวถึงความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า “... กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่ทำเพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น คือ ให้การสอนมีความหมาย นักเรียนได้ทั้งความรู้และความสนุกสนาน ...”

สุจิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมิพพ (2523: 59-60) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับวิชาภาษาไทยไว้พอสรุปได้ว่า การเร้าความสนใจมิใช่กระทำเฉพาะตอนเริ่มเรียนเท่านั้น แต่ควรจะเร้าความสนใจเป็นช่วง ๆ ตลอดระยะเวลาที่มีการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความตื่นตัว มีความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา กิจกรรมประกอบสลับจึงมีความสำคัญมาก ซึ่งกิจกรรมประกอบที่สามารถทำได้ ได้แก่ การอภิปราย การโต้เถียง การประชุมย่อย การแสดงละคร การแสดงบทบาทสมมติ ฯลฯ

บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กีนาวงศ์ (2527 : 159 - 165) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า

“กิจกรรมในการเรียนการสอนนั้น ถ้าครูเป็นฝ่ายกระทำก็เรียกว่าเป็นกิจกรรมของครู ถ้านักเรียนเป็นฝ่ายกระทำ ก็เรียกว่าเป็นกิจกรรมของนักเรียน แต่จะเป็นกิจกรรมของใครก็ตาม ความสำคัญของการทำกิจกรรมนั้นอยู่ที่เมื่อทำแล้วนักเรียนเกิดพฤติกรรมแห่งการเรียนรู้ขึ้น ตรงกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงไร”

นอกจากนั้น ยังได้เสนอหลักในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ สรุปได้ว่า หลักที่ควรยึดถือเกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายกระทำกิจกรรม และให้ประหยัดทั้งแรงงาน เวลา และทรัพย์สิน ตลอดจนสามารถทำได้ทั้งภายในชั่วโมงสอนในห้องเรียน และในระยะยาวภายนอกห้องเรียนกิจกรรมที่ครูอาจจัดให้นักเรียนทำมีหลายอย่าง เช่น

1. กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางสมอง คือจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรู้และความคิด ได้แก่ การให้รายงาน ให้อภิปราย ให้แสดงความคิดเห็น หรือทัศนะ ให้เปรียบเทียบ ให้ชี้เหตุผล ให้อธิบายหรือขยายความ ให้สรุปใจความสำคัญ ให้ยกตัวอย่าง ให้บอกถึงความสัมพันธ์ ให้จำแนกหรือจัดประเภท ให้วิจารณ์หรือแต่งเรื่อง ให้ตั้งปัญหา ให้เสนอวิธีใหม่ ให้กำหนดโครงการหรือวางแผนงาน ให้ประเมินค่า
2. กิจกรรมเกี่ยวกับการค้นหาความรู้ ความเข้าใจ ได้แก่ การให้อ่าน ให้ทำการสอบถามหรือสัมภาษณ์ ให้ดูหรือสังเกต การฟัง ให้ทดลอง หรือปฏิบัติ ให้รวบรวมหรือสะสม
3. กิจกรรมเกี่ยวกับการหัดให้เกิดทักษะหรือความชำนาญ ได้แก่ การอ่านออกเสียง ให้ทำหรือปฏิบัติในวิชาที่ต้องทำให้เกิดทักษะ ต้องมีการทำหรือปฏิบัติบ่อย ๆ
4. กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างหรือประดิษฐ์ หมายถึง กิจกรรมที่ทำแล้วจะมีผลงานที่สำเร็จรูปชิ้นหนึ่งหรืออย่างหนึ่งออกมา เช่น การทำโมเดลทัศนูปกรณ์ อาจเป็นป้ายนิเทศ หุ่นจำลองแสดงภูมิประเทศ การปั้น วาด การประพันธ์ร้อยแก้วร้อยกรอง การแต่งเพลง เป็นต้น
5. การแสดงละครเหมือน กิจกรรมนี้มีมากในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ วรรณคดีและภาษา โดยเฉพาะการฝึกทักษะในการพูด ช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนความจำความเข้าใจ และความคิดในเรื่องที่เรียน การแสดงอาจใช้เวลา 20 – 30 นาที กันเวลาเหลือไว้วิจารณ์และสรุป

ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น จะเห็นได้ว่า สามารถเลือกกระทำได้ในหลายลักษณะ ซึ่งเกี่ยวกับหลักในการเลือกกิจกรรม การเรียนการสอนนั้น ชูชาติ เจริญฉลาด (2524 : 35) ได้เสนอแนะไว้ สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมนั้นช่วยให้บรรลุถึงจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ต้องการ
2. กิจกรรมนั้นสนับสนุนการแก้ปัญหา และเกิดการคิดวิจารณ์
3. กิจกรรมนั้นเหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียนกลุ่มนั้น
4. กิจกรรมนั้นสนองความต้องการ และความสนใจของนักเรียนแต่ละคน
5. กิจกรรมนั้นช่วยให้นักเรียนพัฒนาขึ้นทุกด้าน เปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานได้ทั้งเป็นกลุ่มและตามลำพัง
6. กิจกรรมนั้นมีผลคุ้มค่า ไม่หมดเปลืองทั้งทรัพยากรและเวลา
7. กิจกรรมนั้นทำได้ มีเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ
8. กิจกรรมนั้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้กระทำกิจกรรมด้วยตนเอง
9. กิจกรรมนั้นสามารถสังเกตผลการกระทำหรือพฤติกรรมได้ชัดเจน

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งต่อระบบการเรียนการสอน สำหรับกิจกรรมในการเรียนการสอนภาษา มีมากมายทั้งกิจกรรมด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพราะการเรียนวิชาภาษา เป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชำนาญ ถ้าผู้สอนสามารถเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และเหมาะสมกับตัวผู้เรียนแล้ว ก็จะทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้น ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชาได้

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องช่วยสอน ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปจนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สื่อการสอนจะมีส่วนช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้ครูหรือผู้สอนถ่ายทอดความรู้ได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาหรือบทเรียนได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กิณวงศ์ (2527: 244) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ตามหลักการศึกษานั้นมุ่งจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับพัฒนาการและวุฒิภาวะของเด็ก ดังนั้นการสอนโดยใช้วาจา ตำรา เพียงอย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอ

2. ปัจจุบันวิทยาการต่าง ๆ มีมากขึ้นและขยายขอบข่ายกว้างขวางละเอียดกว่าสมัยก่อนมาก ดังนั้นการที่เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่มากมายจากการอ่านหนังสือเพียงวิธีเดียวย่อมไม่เพียงพอ จะต้องใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ช่วยให้เด็กเรียนรู้ให้มากที่สุด

3. ในกรณีที่จำนวนครูมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน การสอนจำเป็นต้องใช้เครื่องมืออื่น ๆ ช่วยผ่อนแรงครู

จะเห็นได้ว่าสื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญมากต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจและได้ประโยชน์คุ้มค่า ดังนั้น ครูผู้สอนทุกท่านจึงควรที่จะเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอนของตน ซึ่งสื่อดังกล่าวนี้ก็มีให้เลือกหลายประเภท ดังที่ สุจิตต์ เพียรชอบ (2525: 84-85) ได้แบ่งประเภทของสื่อออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ

1. สื่อการสอนประเภทวัสดุ ซึ่งประกอบด้วย กระดานดำ ป้ายนิเทศ กระดานผ้าสาหลี่ แผนที่ ลูกโลก บัตรคำ แถบประโยค ภาพวาด ภาพถ่าย โปสเตอร์ หุ่นจำลองของจริง สไลด์ฟิล์มสตริป ฟิล์มภาพยนตร์ แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง

2. สื่อการสอนประเภทเครื่องมือ ได้แก่ เครื่องรับวิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นจานเสียง เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และเครื่องฉายภาพยนตร์

3. สื่อการสอนประเภทกิจกรรม ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศ การจัดกระเบาะทราย การจัดนิทรรศการ และการจัดการศึกษาออกสถานที่

นอกจากนี้ สมพร มั่นตะสูตร (2526: 93-95) ยังได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนออกเป็นประเภทต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1. ประเภทวัสดุ ได้แก่ วัสดุที่นำเสนอเรื่องราว มีหลายชนิด คือ กระดาษ ซอหลี่กระดาษผ้าสาหลี่ กระดานนิเทศ กระดานแม่เหล็ก แผนที่และลูกโลก การ์ตูน โปสเตอร์ แผนภาพกราฟ แผนภูมิ ตู้ฉันทรรทัศน์ พิพิธภัณฑ์โรงเรียน ของล้อแบบ ของจำลอง ของตัวอย่าง ของจริง ภาพแขวนผนัง สมุดภาพ ภาพตัด ภาพสามมิติ ภาพเขียน ภาพวาด ภาพถ่าย บัตรคำ แถบประโยค เวทีชีวิตจำลอง วัสดุที่ต้องอาศัยเทคนิคอื่นประกอบมี 7 ชนิด คือ แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง สไลด์ สไลด์จุลทรรศน์ ฟิล์มสตริป ฟิล์มภาพยนตร์การศึกษา เทปบันทึกภาพ

2. สื่อการสอนประเภทเครื่องมือหรือโสตทัศนูปกรณ์ จำเป็นสำหรับการสอนวิชาภาษาไทย ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์หรือฟิล์มสตริป เครื่องเล่นจานเสียง เครื่องเทปบันทึกภาพ เครื่องรับวิทยุ เครื่องฉายภาพทึบ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพจุลทรรศน์ ระบบขยายเสียง เครื่องรับโทรทัศน์ โทรทัศน์วงจรปิด เครื่องสอน

3. สื่อการสอนประเภทเทคนิคหรือวิธีการ ได้แก่ กิจกรรมการสอนแผนต่าง ๆ คือ การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ การทดลอง การจัดนิทรรศการ การใช้เพลง การจัดกระป๋องทราย

รุ่งทิพา จักรกร (2527: 71-72) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องของการเลือกใช้สื่อการสอนไว้พอสรุปได้คือ ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นครูจะต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของบทเรียน และเข้าใจความมุ่งหมายของการนำสื่อมาประกอบบทเรียน และที่สำคัญครูจะต้องเข้าใจลักษณะของการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ว่าสามารถใช้เพื่อสร้างความสนใจ และให้ความหมาย และประสบการณ์อย่างไรบ้าง นอกจากนั้นยังได้กล่าวถึงลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดีไว้ว่า

1. สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและการเสนอเนื้อหา
2. เหมาะสมกับชั้นและวัยของผู้เรียน
3. เข้าและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน
4. ประหยัด ราคาถูก
5. ประโยชน์คุ้มค่าทั้งการลงทุนและการใช้สอย

และในท้ายสุดได้ฝากแนวคิดไว้อย่างน่าสนใจว่า “พึงระลึกเสมอว่า สื่อการสอนช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้สื่อ ไม่ใช่สื่อหลาย ๆ อย่างเกินความจำเป็นในเวลาเดียวกันเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน ...”

6. ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นองค์ประกอบหนึ่งในระบบการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวัดและประเมินผลเพื่อจะได้ทราบผลการจัดการเรียนการสอนในครั้งนั้นว่าประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด การวัดและประเมินผลนี้จะช่วยให้ครูผู้จัดการเรียนการสอนทราบว่า ผลอันเกิดจากการจัดการเรียนการสอนของตนนั้นได้เป็นไปตามที่ตนต้องการหรือไม่

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการวัดและประเมินผลไว้หลายประการด้วยกัน เช่น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2523: 116-117) กล่าวถึงความหมายและหลักการวัดและประเมินผลพอสรุปได้ว่า นักการศึกษาได้ให้นิยามของการวัดว่าหมายถึง การกำหนดค่าที่เป็นตัวเลขเพื่อแทนคุณสมบัติของวัสดุ สิ่งของหรืออื่น ๆ ตามกฎเกณฑ์ของคุณสมบัติเหล่านั้น ในการวัดทางการศึกษาเรามุ่งวัดในสิ่งที่เป็นนามธรรมจึงจำเป็นต้องอาศัยการวัดทางอ้อมและวิธีวัดจะเป็นไปด้วยความซับซ้อน ส่วนคำว่า ประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งของ

หรือการกระทำใด ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้น การวัดและประเมินผลจึงมีความหมายสัมพันธ์กันอย่างเด่นชัดที่ว่า การวัดนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล

การวัดและประเมินผลนี้สามารถกระทำได้ตั้งแต่ก่อนสอน ระหว่างสอน และภายหลังจากสิ้นสุดการสอนแล้ว และหากกระทำได้ทั้ง 3 ตอนก็จะช่วยให้เกิดคุณประโยชน์หลายประการ ดังที่ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2523: 128-129) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดและประเมินผลไว้พอสรุปได้ว่า

1. ช่วยให้ผู้สอนทราบพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน และเป็นพื้นฐานในการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนอันเนื่องมาจากการสอน
2. ช่วยให้ผู้สอนแนะและปรับปรุงเป้าหมายตามความเป็นจริงของผู้เรียนแต่ละคน
3. ช่วยให้ผู้สอนทราบถึงประสิทธิภาพของการสอน ว่าบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการสอนเพียงใด
4. ช่วยให้ผู้สอนระบุ ประเมิน และปรับปรุงวิธีการสอนแบบต่างๆ
5. ช่วยให้ผู้สอนทราบสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน
6. ช่วยให้อาจารย์เป็นแนวทางเพื่อการเปรียบเทียบระดับสัมฤทธิ์ผลระหว่างผู้เรียน
7. ใช้เป็นข้อมูลวัดความสามารถในการเลื่อนชั้น
8. ช่วยให้ผู้เรียนทราบและมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายการสอน
9. ช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้เรียนรู้เพิ่มขึ้น
10. ช่วยปลูกฝังผู้เรียนให้มีความสนใจในการศึกษาอย่างมีระบบ
11. ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน
12. ให้ประโยชน์ในการแนะแนวอาชีพ
13. ใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจ
14. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลหลักสูตร
15. เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบสมมติฐานและการวิจัยการศึกษา

การวัดและประเมินผลมีประโยชน์มากมายหลายประการ แต่การวัดและประเมินผลจะได้ประโยชน์มากเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับว่ามีจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลแน่นอนเพียงใด ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมพรรย (2523: 235-236) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทยไว้พอสรุปได้ว่า

1. เพื่อทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย
2. เพื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสามารถทางภาษาของนักเรียนเอง
3. เพื่อวัดพัฒนาการและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียน
4. เพื่อให้ครูผู้สอนทราบว่าการสอนของตนมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อปรับปรุง

การสอน

5. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบผลการเรียน เป็นการทราบความก้าวหน้า จุดบกพร่อง และเป็นการปรับปรุงการเรียนของตน

6. เพื่อให้ครูพิจารณาในการหาทางแก้ไขและสอนซ่อมเสริม
7. เพื่อให้ให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน
8. เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย
9. เพื่อทราบข้อมูลในการเป็นแนวทางการให้คำปรึกษา
10. เพื่อปรับปรุงวิธีการทดสอบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิไลลักษณ์ วัฒนวนานนท์ (2528: 54-58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยธุรกิจในวิทยาลัยอาชีวศึกษา” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยธุรกิจในด้านเนื้อหาและแบบเรียน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการจัดบริหารทางวิชาการ โดยใช้ตัวอย่าง ประชากรจากวิทยาลัยอาชีวศึกษา 34 แห่ง ประกอบด้วย อาจารย์ 30 คน นักเรียน 338 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม จากการวิจัยพบว่า เนื้อหาวิชาที่จัดให้นักเรียนได้เรียนนั้นมีความเหมาะสมมาก วิธีการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมพอสมควร แต่ควรมีการจัดให้ไปศึกษานอกสถานที่บ้าง และควรใช้สื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น ส่วนการวัดและประเมินผลจะมีการวัดและประเมินผลเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่อง ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการที่ดีอย่างยิ่งเพื่อจะให้นักเรียนได้ทบทวนบทเรียนอยู่เสมอ ส่วนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นยังปฏิบัติน้อย เพราะมีปัญหาเรื่องงบประมาณ อุปกรณ์ และเวลาที่จะใช้จัดกิจกรรม

ระวีวรรณ สาลิการิน (2529: 97-104) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธี

สอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู ด้านจุดประสงค์ เนื้อหา วิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล โดยใช้ตัวอย่างประชากรจากวิทยาลัยครู 36 แห่ง ประกอบด้วย อาจารย์ 36 คน และนักศึกษา 502 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม จากการวิจัยพบว่า จุดประสงค์ของการเรียนการสอนและเนื้อหาวิชาที่จัดไว้มีความเหมาะสมมาก คือ มุ่งที่จะเสริมทักษะทางภาษาแก่ผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลมีการปฏิบัติมาก คือ มีการให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติควบคู่ไปกับการเรียนทฤษฎี ส่วนวิธีสอนแบบต่าง ๆ กับการใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นอาจารย์เห็นว่ามีการใช้มากแล้ว แต่นักศึกษาเห็นว่ายังใช้น้อย ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ให้มากขึ้น และควรใช้สื่อการสอนให้มากขึ้น

ยูจีน ชาร์ล ลูค (Eugene Charles Luke 1974: 6101-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทกซัสเหนือใน สหรัฐอเมริกา ในเทอมฤดูใบไม้ผลิ ปี ค.ศ. 1973 จากการวิจัยพบว่า บางครั้งนักศึกษามีปัญหาในเรื่องของห้องเรียนที่ใหญ่เกินไป ปัญหาเรื่องอายุ ปัญหาเรื่องความสามารถของครู ปัญหาเรื่องเนื้อหาวิชาที่จัดสอน และปัญหาเรื่องการเช็คชื่อในการเรียนการสอนบางครั้งนักศึกษาเห็นว่าเนื้อหาการเรียนยากเกินไป นักศึกษาชอบที่จะเรียนการอภิปรายมากกว่าแต่มีปัญหาเรื่องมีเวลาในการเตรียมตัวน้อย นักศึกษาจะมีความสนุกสนานกับการเรียน ถ้าครูมีความสามารถและคอยกระตุ้นหรือท้าทายความสามารถของนักศึกษา

แวนดา เอลีน เดอบัว (Wanda Aileen DeBoer 1982: 2828-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการฟังของการสื่อสารระหว่างบุคคล” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการฟังในแง่ของการสื่อสารระหว่างบุคคล จากปัญหาที่พบเสมอว่า ในระบบการเรียนการสอนมักจะเน้นแต่ทักษะการอ่าน การเขียน และการพูดเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงต้องการที่จะศึกษาค้นคว้าวิธีการที่จะพัฒนาทักษะการฟังเพื่อประโยชน์ด้านธุรกิจ การศึกษาและในวงสังคมทั่วไป ผู้วิจัยได้สำรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาด้านการฟัง เอกสารจากสื่อมวลชน เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการฟังในระดับอุดมศึกษา จากการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการฟังนั้นสามารถกระทำได้โดยเน้นการฝึกกระทำซ้ำ ๆ เป็นประจำ นอกจากนี้ยังได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการฟังที่มีต่อความสำเร็จทางการศึกษาและการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่” มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อบรรยายสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน จากการพูดคุยสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ และการวิจัยเชิงปริมาณที่เก็บข้อมูลจากนักเรียนที่เรียนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ระดับชั้นละ 1 ห้อง (นักเรียนห้องละประมาณ 50 คน) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในหัวข้อคือ ศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน จำนวน 10 โรงเรียน จากข้อมูลโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ได้แก่

1. โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม
2. โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ
3. โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์
4. โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
5. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30
6. โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ
7. โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม
8. โรงเรียนอมก๋อยวิทยา
9. โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม
10. โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สำหรับโรงเรียนที่มีครูสอนภาษาจีนมากกว่า 1 คนและโรงเรียนมีห้องเรียนที่เรียนภาษาจีนมากกว่า 1 ห้องต่อชั้น ให้ได้ ครูผู้สอน โรงเรียนละ 1 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ที่เรียนภาษาจีน ชั้นละ 1 ห้อง จากโรงเรียน 10 โรงเรียน ดังกล่าวข้างต้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชุดคือ

3.1 แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลครูผู้สอนภาษาจีน

แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน จำนวน 14 ข้อ

3.2 แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนภาษาจีน

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบตรวจสอบคำตอบ (Check-List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

วิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่

ใช้คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีคำถามประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
2. เนื้อหาวิชา
3. วิธีการสอน
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-End) ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้ติดต่อไปยังโรงเรียนเพื่อประสานงานขอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการส่งเอกสารขออนุญาตสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาจีนและแจกแบบสอบถามให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาภาษาจีน

4.2 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการออกสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาจีนและแจกแบบสอบถามนักเรียนของโรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม และโรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ ส่วนโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 โรงเรียนอรุณวิทยาคม และโรงเรียนอมก๋อยวิทยา เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่ค่อนข้างไกล

และมีเส้นทางการเดินทางที่ค่อนข้างยากลำบาก ผู้วิจัยจึงใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยการการพูดคุยและสัมภาษณ์ครูผู้สอนทางโทรศัพท์ และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2552

โดยทั้งนี้ ได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาจีนทั้ง 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ส่วนแบบสอบถามนักเรียน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ไปแจกแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามโรงเรียนต่างๆ จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม และโรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม และโรงเรียนอมก๋อวิทยา รวมทั้งสิ้น 1,373 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.1

ส่วนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 ผู้วิจัยไม่ได้แจกแบบสอบถามนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนยังไม่เปิดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในชั้นเรียนปกติ เป็นเพียงกิจกรรมชุมนุม สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมงเท่านั้น

4.3 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) แบบสัมภาษณ์ของครูผู้สอนภาษาจีน นำเสนอในรูปความเรียง ตามลำดับหัวข้อและค่าความถี่ของคำตอบ

(2) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนภาษาจีน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้

(2.1) นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

(2.2) นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่ามาวิเคราะห์โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับคือ

มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มีความคิดเห็นในระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4
มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3

มีความคิดเห็นในระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2

มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1

คำนวณหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำถามแต่ละข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 11.5 และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

4.56 – 5.00 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญมากที่สุด

3.56 – 4.55 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญมาก

2.56 – 3.55 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญปานกลาง

1.56 – 2.55 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญน้อย

1.00 – 1.55 หมายถึง เหมาะสม หรือ ปฏิบัติ หรือ สำคัญน้อยที่สุด

(2.3) นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ นำเสนอในรูปความเรียงตามลำดับความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ “ นั้น ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากการสัมภาษณ์ แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางตามหัวข้อ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียน

4.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนในด้าน จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล
3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาจีนจำนวน 10 คน จาก 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30 และโรงเรียนอมก๋อยวิทยา มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลของครูผู้สอนภาษาจีน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ท่านสอนวิชาภาษาจีนมาเป็นเวลากี่ปี สอนชั้นใดบ้าง		
	1. ระยะเวลาในการสอนภาษาจีน		
	1) 1 ปี	2	20
	2) 2 ปี	5	50
	3) 4 ปี	1	10
	4) 10 ปี	1	10
	5) 11 ปี	1	10
	2. สอนภาษาจีนชั้นใดบ้าง		
	1) ไม่ระบุ	3	30
	2) ม.4 - 6	4	40
	3) ม.4, ม.5	2	20
	4) สอนในกิจกรรมชุมนุม	1	10

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับข้อมูลของครูผู้สอนภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2.	ท่านสอนวิชาอื่นด้วยหรือไม่ 1) ไม่สอนวิชาอื่น 2) สอนภาษาไทยด้วย 3) สอนภาษาอังกฤษด้วย	 8 1 1	 80 10 10
3.	ท่านมีภาระการสอนกี่ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนภาษาจีนกี่ชั่วโมงต่อสัปดาห์ 1. มีภาระการสอนกี่ชั่วโมง/สัปดาห์ 1) 12 ชั่วโมง/สัปดาห์ 2) 15-16 ชั่วโมง/สัปดาห์ 3) 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ 4) 19 ชั่วโมง/สัปดาห์ 5) 20-22 ชั่วโมง/สัปดาห์ 6) 22-24 ชั่วโมง/สัปดาห์ 2. สอนภาษาจีนกี่ชั่วโมง/สัปดาห์ 1) 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ (กิจกรรมชุมนุม) 2) 8 ชั่วโมง/สัปดาห์ 3) 12 ชั่วโมง/สัปดาห์	 1 2 1 1 4 1 1 1 1	 10 20 10 10 40 10 10 10 10

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลของครูผู้สอนภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	4) 15-16 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	20
	5) 18 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	10
	6) 20 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	20
	7) 20-22 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	10
	8) 22-24 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	10
4.	ท่านจบการศึกษาสาขาวิชาใด		
	1) สาขาวิชาภาษาจีน	7	70
	2) สาขาวิชาภาษาไทย	1	10
	3) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	1	10
	4) อาจารย์ชาวจีนได้วัน (กศน. ในประเทศไทย)	1	10
5.	ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาจีนหรือไม่ ก็ครั้ง ใครเป็นผู้จัด		
	1) ไม่เคย	3	30
	2) เคย 1 ครั้ง		
	จัดโดย สถาบันขงจื้อ	2	20
	จัดโดย สพฐ.	1	10
	3) เคย 2 ครั้ง		
	จัดโดย สถาบันขงจื้อ	2	20

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลของครูผู้สอนภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	จัดโดย สถาบันขงจื้อ , สพฐ.	1	10
	4) เคย 3 ครั้ง		
	จัดโดย สถาบันขงจื้อ , สพฐ.	1	10

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ ร้อยละ 50 สอนภาษาจีนมาเป็นเวลา 2 ปี รองลงมาคือร้อยละ 20 สอนมาเป็นเวลา 1 ปี และส่วนใหญ่ ร้อยละ 40 สอนภาษาจีนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โดยครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 สอนเฉพาะวิชาภาษาจีน ไม่สอนวิชาอื่น ส่วนเรื่องภาระการสอนของครู ครูร้อยละ 40 มีภาระการสอนทั้งหมด 20 – 22 ชั่วโมง/สัปดาห์ รองลงมาคือร้อยละ 20 มีภาระการสอน 15 – 16 ชั่วโมง/สัปดาห์ และมีภาระการสอนวิชาภาษาจีน 15 – 16 ชั่วโมง/สัปดาห์ ร้อยละ 20 เท่ากับครูที่มีภาระการสอนวิชาภาษาจีน 20 ชั่วโมง/สัปดาห์

จากคำถามเรื่องคุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนภาษาจีน พบว่า ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 70 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาจีน มีครูร้อยละ 10 ที่จบการศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ร้อยละ 10 ที่จบการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ และครูอีกร้อยละ 10 เป็นชาวจีน ได้วันที่จบการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ในประเทศไทย

จากคำถามว่า เคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาจีนหรือไม่ จำนวนกี่ครั้ง และหน่วยงานใดเป็นผู้จัดนั้น พบว่าครูผู้สอนภาษาจีน ร้อยละ 30 ยังไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม มีครูที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม 1 ครั้ง ร้อยละ 30 เท่ากับ ครูที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 2 ครั้ง และอีกร้อยละ 10 เป็นครูที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมแล้ว จำนวน 3 ครั้ง โดยมี สถาบันขงจื้อ และ สพฐ. เป็นผู้จัดการฝึกอบรม

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเรียนการสอน
ภาษาจีน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	วิชาภาษาจีนในมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเป็น วิชาบังคับหรือวิชาเลือก		
	1) วิชาบังคับในแผนการเรียนศิลป์-จีน	2	20
	2) วิชาบังคับและวิชาเลือก	2	20
	3) วิชาบังคับและกิจกรรมชุมนุม	2	20
	4) วิชาบังคับ วิชาเลือก และกิจกรรมชุมนุม	1	10
	5) วิชาเลือก	2	20
	6) กิจกรรมชุมนุม	1	10
2.	ท่านเป็นผู้เขียนหลักสูตรรายวิชานี้หรือไม่ หากไม่ใช่ ใคร เป็นผู้เขียน		
	1) เขียนเอง	3	30
	2) เขียนร่วมกับอาจารย์ท่านอื่น	1	10
	3) ใช้ของอาจารย์ท่านอื่นที่เคยเขียนไว้	2	20
	4) ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ) ของ สพฐ.	4	40

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเรียนการสอน
ภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
3.	โรงเรียนของท่าน มีชั้นเรียนภาษาจีนชั้นละกี่ห้อง 1) ไม่ระบุ 2) ชั้นละ 1 ห้องเรียน 3) ชั้นละ 2 ห้องเรียน	 1 6 3	 10 60 30
4.	มีครูสอนภาษาจีนทั้งหมดกี่คน (เป็นชาวไทยหรือชาวจีน) 1) 1 คน (เป็นชาวไทย 4 โรงเรียน และเป็นชาวจีน 1 โรงเรียน) 2) 2 คน (เป็นชาวไทย 1 คน และ ชาวจีน 1 คน) 3) 3 คน (เป็นชาวไทย 1 คน และชาวจีน 2 คน) 4) 6 คน (เป็นชาวไทย 2 คน และชาวจีน 4 คน)	 5 3 1 1	 50 30 10 10
5.	วัตถุประสงค์ของการเปิดรายวิชาภาษาจีนในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 1) เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การ อ่าน การเขียนเขียนภาษาจีน 2) เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารใน ชีวิตประจำวันได้ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนภาษาจีนอย่างต่อเนื่องและใช้ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	 10 8 3	 100 80 30

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
6.	ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน การเปิดสอนภาษาจีนหรือไม่ อย่างไรบ้าง ผู้บริหารให้การสนับสนุน ผลักดันให้เกิดการเรียนการสอนในระดับชั้นต่าง ๆ เพิ่มขึ้น , ให้การสนับสนุนอุปกรณ์และการจัดทำสื่อการเรียนการสอน, ให้ครูไปฝึกอบรมเพิ่มเติม	10	100
7.	ท่านทำเอกสารหรือหนังสือใช้ประกอบการสอนหรือไม่ / ถ้าไม่ใช่ ใช้ของใครหรือจากหน่วยงานใด 1) ทำเอง จำนวน 3 โรงเรียน 2) ใช้หนังสือสัมผัสภาษา 5 โรงเรียน 3) ใช้หนังสือสัมผัสภาษา ร่วมกับหนังสือที่ทำเอง 4) ใช้หนังสือสัมผัสภาษา ร่วมกับหนังสืออื่น (เช่น หนังสือตัวข้อสอบ HSK, หนังสือจีนสื่อสารและจีนธุรกิจ, หนังสือจากประเทศไต้หวัน และหนังสือจากมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง เป็นต้น)	2 2 2 4	20 20 20 40
8.	เนื้อหาของรายวิชาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 1) การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาจีน 2) เสริมเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน	10 4	100 40

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	3) เน้นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	4	40
	4) เน้นการฝึก Pinyin	3	30
	5) เสริมการฝึกเขียนพู่กันจีน	1	10
	6) เสริมการติวข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย	3	30
9.	ท่านมีวิธีการสอนวิชาใดบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	1) ฝึกการสนทนา	10	100
	2) คัดตัวอักษรจีนและ Pinyin	10	100
	3) ฝึกอ่านจากแบบเรียนและเอกสารอื่น	10	100
	4) ร้องเพลง	3	30
	5) กล่าวสุนทรพจน์	1	10
	6) อธิบายไวยากรณ์และฝึกแต่งประโยค/ข้อความ	8	80
10.	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนนอกชั้นเรียนอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	1) จัดบอร์ด จัดนิทรรศการตามเทศกาล	10	100
	2) ประกวดร้องเพลงจีน	4	40
	3) ประกวดสุนทรพจน์	3	30
	4) ทำอาหารจีน	2	20

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	5) ประกวดการคัดลายมือและการเขียนพู่กันจีน	2	20
	6) แสดงละคร	1	10
	7) พานักเรียนไปร่วมกิจกรรมนอกสถานที่	5	50
11.	ท่านใช้สื่ออะไรประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	1) CD เพลง	8	80
	2) CD ฟังการออกเสียง Pinyin	3	30
	3) VCD การ์ตูน, ภาพยนตร์จีน	8	80
	4) บัตรคำ	2	20
	5) รูปภาพ	2	20
	6) หนังสือ/นิตยสาร/วารสาร	10	100
	7) อันจิ๊กกง	5	50
	8) แผนที่	1	10
	9) เว็บไซต์	7	70
	10) รายการโทรทัศน์ช่องจากประเทศจีน	1	10

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
12.	ท่านมีการวัดผล ประเมินผลวิชาภาษาจีนอย่างไร (มีการ สอบย่อยในแต่ละทักษะหรือไม่ อย่างไร)		
	1) ใช้เกณฑ์คะแนน 80 : 20 (คะแนนเก็บระหว่างภาคจากแบบฝึกหัด, การ สอบย่อยในแต่ละทักษะ และสอบกลางภาครวม 80 คะแนน และสอบปลายภาค 20 คะแนน)	6	60
	2) ใช้เกณฑ์คะแนน 70 : 30 (คะแนนเก็บระหว่างภาคจากแบบฝึกหัด, การ สอบย่อยในแต่ละทักษะ และสอบกลางภาครวม 70 คะแนน และสอบปลายภาค 30 คะแนน)	4	40
13.	ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับสอนวิชานี้หรือไม่อย่างไร (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)		
	1) งบประมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการเตรียมสื่อ การสอน	1	10
	2) ไม่มีแผนการสอนและสื่อการสอนที่เป็น มาตรฐาน	4	40
	3) นักเรียนไม่ซื้อหนังสือ	1	10
	4) นักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานเกิดความท้อแท้เมื่อเรียน บทเรียนที่ยากขึ้น	3	30
	5) นักเรียนไม่ค่อยตั้งใจเรียน	3	30

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	6) ขาดห้องภาษา และอุปกรณ์ฝึกทักษะ 7) ผู้สอนไม่มั่นใจเรื่องสำเนียง การออกเสียง และ ความหมายของคำศัพท์สแลง 8) อาจารย์ชาวจีนสื่อสารกับนักเรียนไม่ได้ 9) สื่อการสอนมีน้อย ราคาค่อนข้างสูง 10) เวลาสอนน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับเนื้อหาที่ต้องสอน 11) ผู้ปกครองและนักเรียนคาดหวังกับการสอบ โควตา แต่เอกสารการเรียนกับเนื้อหาข้อสอบที่ใช้สอบโควตาแตกต่างกันมาก ทำให้ต้องแบ่งเวลาเพื่อการทวนข้อสอบเพิ่มเติมให้นักเรียน	2 1 1 1 2 3	20 10 10 10 20 30
14	ท่านต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1ข้อ) 1) สื่อการสอน 2) แผนการสอนที่เป็นมาตรฐาน 3) ต้องการครูชาวจีนที่ไม่ใช่อาสาสมัคร (มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนได้) 4) ต้องการหนังสือที่มีครบทั้งแบบฝึก และบทเรียน	3 4 2 2	30 40 20 20

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการเรียนการสอนภาษาจีน (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	5) ต้องการครูที่จบด้านภาษาจีนหรือการสอนภาษาจีนโดยตรง	3	30
	6) ต้องการเข้าร่วมฝึกอบรมเทคนิคการสอน	2	20
	7) ต้องการทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	1	10
	8) ต้องการหนังสือที่เป็นมาตรฐาน มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับข้อสอบที่ใช้สอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย	3	30
	9) ต้องการผู้เชี่ยวชาญมาช่วยติวข้อสอบ	2	20

จากตารางที่ 2 พบว่าโรงเรียน ร้อยละ 20 มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นวิชาบังคับในแผนการเรียนศิลป์ – จีน ร้อยละ 20 เป็นวิชาบังคับและวิชาเลือก ร้อยละ 20 เป็นวิชาบังคับและกิจกรรมชุมนุม ร้อยละ 20 เป็นวิชาเลือก ร้อยละ 10 จัดการเรียนการสอนเป็นทั้งวิชาบังคับ วิชาเลือก และกิจกรรมชุมนุม และอีกร้อยละ 10 ยังไม่ได้จัดการเรียนการสอนเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือก เป็นเพียงกิจกรรมชุมนุมเท่านั้น

จากคำถามว่า ครูผู้สอนภาษาจีนเป็นผู้เขียนหลักสูตรรายวิชาภาษาจีนที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนหรือไม่ หากไม่ใช่ ใครเป็นผู้เขียน หรือใช้หลักสูตรของใคร พบว่า มากที่สุดร้อยละ 40 ใช้หลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ) ของสพฐ. ร้อยละ 30 ใช้หลักสูตรที่เขียนขึ้นเอง ร้อยละ 20 ใช้หลักสูตรของอาจารย์ท่านอื่นที่เคยเขียนไว้ และอีกร้อยละ 10 เขียนหลักสูตรร่วมกับครูผู้สอนภาษาจีนท่านอื่น

จากคำถามเรื่องจำนวนห้องเรียนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ร้อยละ 60 มีจำนวนห้องเรียนภาษาจีนชั้นเรียนละ 1 ห้อง (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้องเรียน, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน) รองลงมา ร้อยละ 30 มีจำนวนห้องเรียนภาษาจีนชั้นเรียนละ 2 ห้อง (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียน, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้องเรียน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ห้องเรียน) และร้อยละ 10 ไม่ระบุ จำนวนห้องเรียนของแต่ละชั้น

จากคำถามเรื่องจำนวนครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน พบว่า ร้อยละ 50 มีครูผู้สอนภาษาจีนอยู่ในโรงเรียนเพียง 1 คน (เป็นครูชาวไทยร้อยละ 40 และเป็นครูชาวจีนร้อยละ 10) ร้อยละ 30 มีครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน 2 คน (เป็นชาวไทย 1 คน และ ชาวจีน 1 คน) ร้อยละ 10 มีครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน 3 คน (เป็นชาวไทย 1 คน และ ชาวจีน 2 คน) และอีกร้อยละ 10 มีครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน 6 คน (เป็นชาวไทย 2 คน และ ชาวจีน 4 คน)

จากคำถามเรื่องวัตถุประสงค์ของการเปิดรายวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนเขียนภาษาจีน ร้อยละ 80 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 30 เพื่อให้นักเรียนได้เรียนภาษาจีนอย่างต่อเนื่องและใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

จากคำถามเรื่องผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน การเปิดสอนภาษาจีนหรือไม่ อย่างไร บ้างนั้น พบว่า ร้อยละ 100 ให้การสนับสนุน ผลักดันให้เกิดการเรียนการสอนในระดับชั้นต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ให้การสนับสนุนอุปกรณ์และการจัดทำสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งให้การสนับสนุนครูผู้สอนภาษาจีนไปฝึกอบรมเพิ่มเติมด้วย

ในส่วนของเอกสารหรือหนังสือที่ใช้ประกอบการสอนนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 40 ใช้หนังสือสัมผัสภาษา ร่วมกับหนังสืออื่น (เช่น หนังสือตัวข้อสอบ HSK, หนังสือจีนสื่อสารและจีนธุรกิจ, หนังสือจากประเทศไต้หวัน และหนังสือจากมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง เป็น

ต้น) ร้อยละ 20 ใช้หนังสือที่ทำเอง ร้อยละ 20 ใช้หนังสือสัมผัสภาษา และร้อยละ 20 ใช้หนังสือสัมผัสภาษา ร่วมกับหนังสือที่ทำเอง

จากคำถามเรื่องเนื้อหาของรายวิชา ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาจีน ร้อยละ 40 เสริมเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน ร้อยละ 40 เน้นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 30 เสริมการติวข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย ร้อยละ 30 เน้นการฝึก Pinyin และร้อยละ 10 เสริมการฝึกเขียนพู่กันจีน

จากคำถามเรื่องวิธีการสอน ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 ใช้วิธีฝึกการสนทนา, คัดตัวอักษรจีนและ Pinyin และ ฝึกอ่านจากแบบเรียนและเอกสารอื่น ร้อยละ 80 ใช้วิธีอธิบายไวยากรณ์และให้นักเรียนฝึกแต่งประโยคและข้อความ ร้อยละ 30 ใช้วิธีฝึกร้องเพลงจีน และร้อยละ 10 ใช้วิธีฝึกกล่าวสุนทรพจน์ภาษาจีน

จากคำถามเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนนอกชั้นเรียน ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 มีการจัดบอร์ด หรือจัดนิทรรศการตามเทศกาล เช่น ตรุษจีน ไหว้พระจันทร์ เป็นต้น ร้อยละ 50พานักเรียนไปร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ ร้อยละ 40 มีการจัดประกวดการขับร้องเพลงจีน ร้อยละ 30 มีการจัดการประกวดสุนทรพจน์ภาษาจีน ร้อยละ 20 จัดกิจกรรมการทำอาหารจีน, ประกวดการคัดลายมือและการเขียนพู่กันจีน ร้อยละ 10 จัดการแสดงละครจีน

จากคำถามเรื่องการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ซึ่งตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 100 ใช้หนังสือ นิตยสาร วารสาร ร้อยละ 80 ใช้ CD เพลง, VCD การ์ตูน, ภาพยนตร์จีน ร้อยละ 70 ใช้เว็บไซต์ ร้อยละ 50 ใช้ฮั่นจื๊อง ร้อยละ 30 ใช้ CD ฝึกการออกเสียง Pinyin ร้อยละ 20 ใช้บัตรคำและรูปภาพ ร้อยละ 10 ใช้แผนที่และรายการโทรทัศน์ช่องจากประเทศจีน

จากคำถามเรื่องการจัดผลประเมินผลการเรียนวิชาภาษาจีน พบว่า ร้อยละ 60 ใช้เกณฑ์คะแนน 80 : 20 (โดยเก็บคะแนนระหว่างภาคจากแบบฝึกหัด, การสอบย่อยในแต่ละทักษะ และสอบกลางภาครวม 80 คะแนน และสอบปลายภาค 20 คะแนน) ร้อยละ 40 ใช้เกณฑ์คะแนน 70 :

30 (โดยเก็บคะแนนระหว่างภาคจากแบบฝึกหัด, การสอบย่อยในแต่ละทักษะ และสอบกลางภาค รวม 70 คะแนน และสอบปลายภาค 30 คะแนน)

จากคำถามเรื่องปัญหาเกี่ยวกับสอนวิชาภาษาจีน ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 40 มีปัญหาเรื่องไม่มีแผนการสอนและสื่อการสอนที่เป็นมาตรฐาน ร้อยละ 30 มีปัญหาเรื่องนักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานเกิดความท้อแท้เมื่อเรียนบทเรียนที่ยากขึ้น, นักเรียนไม่ค่อยตั้งใจเรียน, ผู้ปกครองและนักเรียนคาดหวังกับการสอบโควตา แต่เอกสารการเรียนกับเนื้อหาข้อสอบที่ใช้สอบ โควตาแตกต่างกันมาก ทำให้ต้องแบ่งเวลาเพื่อการติวข้อสอบเพิ่มเติมให้นักเรียน ร้อยละ 20 มีปัญหาเรื่องขาดห้องภาษา และอุปกรณ์ฝึกทักษะ และเรื่องมีเวลาสอนน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับเนื้อหาที่ต้องสอน ร้อยละ 10 มีปัญหาเรื่องงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการเตรียมสื่อการสอน, นักเรียนไม่ซื้อหนังสือ, ผู้สอนไม่มั่นใจเรื่องสำเนียง การออกเสียง และความหมายของคำศัพท์ สแลง, อาจารย์ชาวจีนสื่อสารกับนักเรียนไม่ได้ และสื่อการสอนมีน้อย ราคาค่อนข้างสูง

จากคำถามเรื่องมีความต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านใดบ้าง ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ร้อยละ 40 ต้องการแผนการสอนที่เป็นมาตรฐาน ร้อยละ 30 ต้องการสื่อการสอน, หนังสือที่เป็นมาตรฐาน มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับข้อสอบที่ใช้สอบ เข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย, ครูที่จบด้านภาษาจีนหรือการสอนภาษาจีนโดยตรง ร้อยละ 20 ต้องการครูชาวจีนที่ไม่ใช่อาสาสมัคร (มีความสามารถในการสื่อสารกับนักเรียนได้), หนังสือที่มีครบทั้งแบบฝึก และบทเรียน, โอกาสในการเข้าร่วมการฝึกอบรมเทคนิคการสอนภาษาจีน และผู้เชี่ยวชาญที่มาช่วยติวข้อสอบให้นักเรียนที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ร้อยละ 10 ต้องการทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียน

4.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม และโรงเรียนอมก๋อยวิทยา รวมทั้งสิ้น 1,373 ฉบับ ได้รับคืนมา 1,196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.1 มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	1) ชาย	314	26.3
	2) หญิง	871	72.8
	3) ไม่ระบุเพศ	11	0.9
2.	อายุ		
	1) 15	102	8.5
	2) 16	404	33.8
	3) 17	392	32.8
	4) 18	279	23.3
	5) 19	12	1.0
	6) ไม่ระบุอายุ	7	0.6

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
3.	ชั้นที่กำลังศึกษา		
	1) มัธยมศึกษาปีที่ 4	464	38.8
	2) มัธยมศึกษาปีที่ 5	430	36.0
	3) มัธยมศึกษาปีที่ 6	302	25.2
4.	โรงเรียน		
	1) โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม	71	5.9
	2) โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์	217	22.7
	3) โรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม	136	11.4
	4) โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม	122	10.2
	5) โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ	71	5.9
	6) โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	210	17.6
	7) โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ	174	14.5
	8) โรงเรียนอมก๋อยวิทยา	70	5.9
	9) โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	71	5.9

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.8 เป็นเพศหญิง รองลงมา ร้อยละ 26.3 เป็นเพศชาย และร้อยละ 0.9 ไม่ระบุเพศ อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุด

ร้อยละ 33.8 อายุ 16 ปี รองลงมา ร้อยละ 32.8 อายุ 17 ปี, ร้อยละ 23.3 อายุ 18 ปี, ร้อยละ 8.5 อายุ 15 ปี, ร้อยละ 1.0 อายุ 19 ปี และร้อยละ 0.6 ไม่ระบุอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 38.8 เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, ร้อยละ 36.0 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และร้อยละ 25.2 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากจำนวนแบบสอบถามที่ออกเก็บข้อมูลและได้รับคืนมาทั้งสิ้น 1,196 ฉบับ ร้อยละ 22.7 เป็นแบบสอบถามจากโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์, ร้อยละ 17.6 เป็นแบบสอบถามจากโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย, ร้อยละ 14.5 เป็นแบบสอบถามจากจากโรงเรียนวัดมโนทัยพาศน์, ร้อยละ 11.4 เป็นแบบสอบถามจากโรงเรียนอรุโณทัยวิทยาคม, ร้อยละ 10.2 เป็นแบบสอบถามจากโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม และมีโรงเรียนจำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ โรงเรียนอมก๋อยวิทยา และโรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ ที่ได้รับแบบสอบถามคืนมาโรงเรียนละ 71 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 5.9

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านจุดมุ่งหมาย
การเรียนการสอน

ลำดับที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
1	ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง	3.76	0.66
2	ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูด	3.95	0.72
3	ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน	3.98	0.71
4	ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะเขียน	4.11	0.74
5	ให้นักเรียนสามารถนำภาษาจีนไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	3.71	0.85
6	เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาในชั้นสูงต่อไป	3.95	0.76
7	ให้นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาภาษาจีนมาก ขึ้น นอกเหนือจากที่ศึกษาในชั้นเรียน	3.82	0.78
8	ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภาษาจีนที่จะมี ส่วนช่วยในการประกอบอาชีพ	3.90	0.74
9	ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาจีน	3.92	0.68

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณจุดมุ่งหมายที่สำคัญมากของการเรียนการสอนภาษาจีน คือ ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียน และจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาจีนที่สำคัญระดับปานกลาง ได้แก่ ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูด ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาจีน ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภาษาจีนที่จะมีส่วนช่วยในการประกอบอาชีพ ให้นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาภาษาจีนมากขึ้น นอกเหนือจากที่ศึกษาในชั้นเรียน ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง และให้นักเรียนสามารถนำภาษาจีนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา

ลำดับที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	เหมาะสมกับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	3.72	0.70
2	ส่งเสริมทักษะการฟัง	3.73	0.71
3	ส่งเสริมทักษะการพูด	3.88	0.71
4	ส่งเสริมทักษะการอ่าน	3.91	0.71
5	ส่งเสริมทักษะการเขียน	3.98	0.74
6	ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	3.83	0.70
7	สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้	3.86	0.73
8	สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	3.86	0.78
9	สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต	3.97	0.78
10	มีการแบ่งสัดส่วนของเนื้อหาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสมเพียงพอ	3.70	0.70

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาจีน มีความเหมาะสมระดับปานกลาง คือ มีเนื้อหาส่งเสริมทักษะการเขียน สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต ส่งเสริมทักษะการอ่าน ส่งเสริมทักษะการพูด

สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันมีความทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ส่งเสริมทักษะการฟัง เหมาะสมกับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และมีการแบ่งสัดส่วนของเนื้อหาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านวิธีการสอน

ลำดับที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	สอนแบบเน้นไวยากรณ์และการแปล	3.70	0.77
2	สอนแบบเน้นทักษะการฟัง	3.63	0.78
3	สอนแบบเน้นทักษะการพูด	3.87	0.77
4	สอนแบบเน้นทักษะการอ่าน	3.94	0.73
5	สอนแบบเน้นทักษะการเขียน	4.00	0.78
6	สอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง	3.25	0.85
7	สอนแบบใช้บทบาทสมมติ	3.27	0.89
8	อื่นๆ (โปรดระบุ)..สอนแบบให้ศึกษาค้นคว้า รายบุคคล, รายกลุ่ม..	3.74	0.80

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการสอนที่ปฏิบัติมากคือ สอนแบบเน้นทักษะการเขียน วิธีการสอนที่ปฏิบัติปานกลาง คือสอนแบบเน้นทักษะการอ่าน สอนแบบเน้นทักษะการพูด สอนแบบอื่น ๆ เช่น ให้ศึกษาค้นคว้ารายบุคคล, รายกลุ่ม เป็นต้น สอนแบบเน้นไวยากรณ์และการแปล สอนแบบเน้นทักษะการฟัง สอนแบบใช้บทบาทสมมติ และสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
1	อาจารย์อธิบายตามเอกสารประกอบการสอน	3.99	0.68
2	อาจารย์อธิบายแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม	3.90	0.69
3	อาจารย์ให้นักเรียนคัดคำศัพท์เป็นการบ้าน	4.12	0.84
4	อาจารย์ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล เช่น การ แนะนำตัว การเล่าเรื่อง ฯลฯ	3.74	0.84
5	อาจารย์ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มในการ สนทนาโต้ตอบ	3.91	0.77
6	อาจารย์ให้นักเรียนจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับ เนื้อหาที่เรียน	3.66	0.81
7	อาจารย์ให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ ภาษาจีน	3.68	0.82
8	อาจารย์จัดประกวดการคัดลายมือของนักเรียน	3.77	0.86
9	อาจารย์ให้นักเรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมในโอกาสและสถานที่ ต่างๆ	3.84	0.89
10	กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.87	0.69
11	กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลา	3.81	0.70
12	กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาดีขึ้น	3.85	0.71

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการปฏิบัติมาก คือ อาจารย์ให้นักเรียนคัดคำศัพท์เป็นการบ้าน กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการปฏิบัติปานกลางคือ อาจารย์อธิบายตามเอกสารประกอบการสอน อาจารย์ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มในการสนทนาได้ตอบ อาจารย์อธิบายแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม อาจารย์ให้นักเรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมในโอกาสและสถานที่ต่างๆ อาจารย์จัดประกวดการคัดลายมือของนักเรียน อาจารย์ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล เช่น การแนะนำตัว การเล่าเรื่อง ฯลฯ อาจารย์ให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน และอาจารย์ให้นักเรียนจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน ส่วนความเหมาะสมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนนั้น นักเรียนมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เวลา และช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาดีขึ้นในระดับปานกลาง

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอน

ลำดับที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	การใช้สื่อหนังสือหรือเอกสารประกอบการสอน	3.96	0.76
2	การใช้สื่อรูปภาพ	3.44	0.90
3	การใช้สื่อแผ่นภูมิ	3.00	0.96
4	การใช้สื่อของจริง หรือสิ่งของตัวอย่าง	3.27	0.92
5	การใช้สื่อหนังสือ วารสาร นิตยสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ	3.34	0.86
6	การใช้สื่อหนังสือนอกเวลา	3.09	0.90
7	การใช้สื่อสไลด์หรือภาพนิ่ง	2.92	1.06
8	การใช้สื่อแถบบันทึกเสียงหรือแผ่นเสียง	3.16	1.06
9	การใช้สื่อภาพยนตร์	2.90	1.07
10	การใช้สื่อโทรทัศน์	2.94	1.08

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้าน

สื่อการเรียนการสอน (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
11	การใช้สื่อวีดิทัศน์ (วิดีโอ)	2.97	1.13
12	การใช้แผ่นใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะ	2.68	1.12
13	การใช้เว็บไซต์	2.81	1.11
14	อื่นๆ (โปรดระบุ).....เกม.....	3.30	1.63
15	สื่อการเรียนการสอนที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	3.72	0.72
16	สื่อการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น	3.68	0.74
17	สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ทันสมัย	3.57	0.83
18	สื่อการเรียนการสอนสามารถใช้ได้อย่างสะดวก	3.59	0.80
19	สื่อการเรียนการสอนที่ใช้เป็นสื่อที่ประหยัด	3.68	0.77
20	สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีเพียงพอกับความต้องการ	3.53	0.83

จากตารางที่ 8 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่ สื่อการสอนที่มีการใช้ปานกลางตามลำดับ คือ หนังสือหรือเอกสารประกอบการสอน สื่อรูปภาพ หนังสือ วารสาร นิตยสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ เกม สื่อของจริงหรือสิ่งของตัวอย่าง แถบบันทึกเสียงหรือแผ่นเสียง หนังสือนอกเวลา และสื่อแผนภูมิ ส่วนสื่อที่มีการใช้น้อย ได้แก่ สื่อวีดิทัศน์ (วิดีโอ) สื่อโทรทัศน์ สื่อสไลด์หรือภาพนิ่ง สื่อภาพยนตร์ เว็บไซต์ และการใช้แผ่นใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะ เมื่อพิจารณาถึงการใช่อสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นว่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา สื่อการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น สื่อการเรียนการสอนที่ใช้เป็นสื่อที่ประหยัด สื่อการเรียนการสอนสามารถใช้ได้อย่างสะดวก สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ทันสมัย และ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีเพียงพอกับความต้องการ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นด้าน

การวัดและประเมินผล

ลำดับที่	ข้อความ	ความคิดเห็น	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	ทดสอบก่อนเรียน	3.45	0.87
2	ให้ทำแบบฝึกหัดในชั่วโมงเรียน	3.87	0.78
3	ให้ทำแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน	3.95	0.81
4	ให้ตอบคำถามปากเปล่า	3.63	0.87
5	สังเกตความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียนและความตั้งใจเรียน	3.86	0.79
6	สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	3.77	0.76
7	ทดสอบย่อยหลังจากสอนจบคาบเรียน	3.53	0.91
8	ทดสอบย่อยหลังจากสอนจบเนื้อหาแต่ละเรื่อง	3.65	0.89
9	สอบภาคปฏิบัติในลักษณะต่างๆ	3.58	0.87
10	สอบข้อเขียนกลางภาค	3.99	0.81
11	สอบข้อเขียนปลายภาค	3.98	0.84
12	เป็นข้อสอบปรนัยเพียงแบบเดียว	3.48	0.89
13	เป็นข้อสอบอัตนัยเพียงแบบเดียว	3.53	0.83
14	ให้ทำข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย	3.79	0.90
15	มีการกำหนดคะแนนการวัดผลและประเมินผลอย่างเหมาะสม	3.73	0.78

จากตารางที่ 9 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า การวัดและประเมินผลที่มีการปฏิบัติปานกลาง ดังนี้ สอบข้อเขียนกลางภาค สอบข้อเขียนปลายภาค ให้ทำ

แบบฝึกหัดเป็นการบ้าน ให้ทำแบบฝึกหัดในชั่วโมงเรียน สังเกตความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน และความตั้งใจเรียน สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทดสอบย่อยหลังจากสอน จบเนื้อหาแต่ละเรื่อง ให้ตอบคำถามปากเปล่า สอบภาคปฏิบัติในลักษณะต่างๆ ทดสอบย่อย หลังจากสอนจบคาบเรียน ทดสอบก่อนเรียน ส่วนความคิดเห็นด้านการใช้ข้อสอบรูปแบบต่างๆ มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ดังนี้ ให้ทำข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย มีการกำหนดคะแนนการวัดผลและประเมินผลอย่างเหมาะสม เป็นข้อสอบอัตนัยเพียงแบบเดียว และเป็นข้อสอบปรนัยเพียงแบบเดียว

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน มานำเสนอโดยจำแนกด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

- จุดมุ่งหมายดี แต่ไม่เพียงพอสำหรับการสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (2 คน)

2. ด้านเนื้อหาวิชา

- ควรจัดเนื้อหาให้ครบถ้วน ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน และจัดการเรียนการสอนทักษะในแต่ละด้านให้เท่าเทียมกัน ไม่ควรเน้นด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป (8 คน)
- เนื้อหาวิชาค่อนข้างยาก และมีปริมาณมาก รวมถึงนักเรียนไม่สามารถจำคำศัพท์ได้ ควรจัดเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับระยะเวลาในการสอนในแต่ละระดับชั้น รวมถึงให้คำนึงถึงความสามารถของนักเรียนประกอบด้วย (12 คน)

- ควรจัดทำเนื้อหาให้นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน ไม่เบื่อ (10 คน)
- ควรเน้นเนื้อหาที่สามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้ (2 คน)
- ควรเน้นทักษะด้านไวยากรณ์ และการสนทนาให้มากขึ้น (5 คน)
- ควรสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี และประวัติศาสตร์ของ
ประเทศจีนให้นักเรียนได้ศึกษาด้วย (5 คน)
- ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันให้นักเรียนศึกษาด้วย โดยอาจศึกษา
ได้จากสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ (2 คน)

3. ด้านวิธีสอน

- ควรมีวิธีการสอนที่เข้าใจง่าย โดยการใช้สื่อประกอบการสอนเพื่อความเข้าใจ
มากยิ่งขึ้น (9 คน)
- ครูผู้สอนควรเข้มงวดในการส่งงานของนักเรียน (10 คน)
- ควรให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ กับเจ้าของภาษา (20 คน)
- ควรมีการสอดแทรกเกมระหว่างเรียนด้วย (10 คน)
- ควรให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะต่าง ๆ นอกสถานที่ (12 คน)
- สอนเร็วเกินไป เนื่องจากเนื้อหาการเรียนการสอนค่อนข้างมาก (12 คน)
- ควรให้นักเรียนมีโอกาสได้ตอบกันในห้องเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้
นักเรียนกล้าสนทนา และกล้าแสดงออก รวมถึงครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมต่าง ๆ ด้วย (18 คน)
- ผู้สอนควรเน้นคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (8 คน)

4. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

- นอกเหนือจากชั่วโมงเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ (6 คน)
- ควรจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถทำร่วมกันได้ (10 คน)
- ควรจัดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน (8 คน)

- ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (22 คน)
- ควรมีกิจกรรม/เกมสอดแทรกในชั่วโมงเรียนด้วย (10 คน)
- ควรมีกิจกรรมช่วยจำคำศัพท์ (13 คน)

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน

- ปัจจุบันมีสื่อค่อนข้างน้อย ควรมีการจัดสื่อให้เพียงพอ หลากหลาย รวมถึงให้มีความทันสมัย และสะดวกในการศึกษา (16 คน)
- ควรใช้ข่าวต่าง ๆ เป็นสื่อการสอนด้วย (6 คน)
- ควรใช้สื่อที่เข้าใจง่าย และมีความสนุกสนานในการศึกษา (12 คน)
- ควรมีการจัดบอร์ดให้ความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน (10 คน)
- ควรมีสื่อ VDO ภาพยนตร์ เพลง หรือวิทยุ ที่เป็นภาษาจีน ให้นักเรียนศึกษา (4 คน)
- ควรมีเว็บไซต์ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองได้ (23 คน)

6. ด้านการวัดและประเมินผล

- ควรมีการทดสอบให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน (4 คน)
- ควรมีการประเมินนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ หรือ ประเมินก่อนและหลังเรียนทุกครั้ง (5 คน)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ “ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาจีน

ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่สอนภาษาจีนมาแล้วเป็นเวลา 2 ปี และส่วนใหญ่สอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยร้อยละ 80 สอนเฉพาะวิชาภาษาจีน และมีภาระการสอน 20 – 22 ชั่วโมง/สัปดาห์ คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนภาษาจีน ส่วนใหญ่จบการศึกษาในสาขาวิชาภาษาจีน และเคยเข้ารับการฝึกอบรมภาษาจีนที่จัดโดยสถาบันขงจื่อ และสพฐ.

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนต่าง ๆ มีทั้งในรูปแบบของการเป็นวิชาบังคับในแผนการเรียนศิลป์-จีน เป็นวิชาบังคับและวิชาเลือก เป็นวิชาบังคับและกิจกรรมชุมนุม เป็นวิชาบังคับ วิชาเลือก และกิจกรรมชุมนุม เป็นวิชาเลือก และสุดท้ายคือ เป็นกิจกรรมชุมนุม ส่วนใหญ่มีครูผู้สอนภาษาจีนเพียงโรงเรียนละ 1 – 2 คน และมีชั้นเรียนภาษาจีนเพียงชั้นละ 1 – 2 ห้อง เท่านั้น

วัตถุประสงค์ของการเปิดรายวิชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคือ เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนเขียนภาษาจีน เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ และเพื่อให้นักเรียนได้เรียนภาษาจีนอย่างต่อเนื่องและใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

เอกสารและหนังสือที่ใช้สอนในแต่ละโรงเรียน ยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน กล่าวคือ บางโรงเรียนใช้เอกสารที่สร้างขึ้นเอง บางโรงเรียนใช้หนังสือสัณผัสภาษา (ซึ่งเป็นหนังสือที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลจีน) บางโรงเรียนใช้

หนังสือสัมผัสภาษาร่วมกับหนังสือที่ทำขึ้นเอง นอกจากนี้ยังมีบางโรงเรียนใช้หนังสือสัมผัสภาษาร่วมกับหนังสืออื่น ๆ อีกด้วย

เนื้อหาของวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาจีน โดยมีการเสริมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจีน เน้นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเสริมเนื้อหาการติวข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย

สำหรับวิธีการสอนที่ใช้ในการสอนภาษาจีนได้แก่ ฝึกการสนทนา อธิบาย ไวยากรณ์และฝึกแต่งประโยค/ข้อความ คัดตัวอักษรจีนและ Pinyin ฝึกอ่านจากแบบเรียนและเอกสารอื่น ร้องเพลง และการกล่าวสุนทรพจน์

นอกจากนี้ ยังมีการทำกิจกรรมนอกชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ด้วย เช่น การจัดบอร์ด จัดนิทรรศการตามเทศกาล การประกวดร้องเพลงจีน การประกวดสุนทรพจน์ การทำอาหารจีน เป็นต้น

มีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ CD เพลง , CD ฝึกการออกเสียง Pinyin , VCD การ์ตูน, ภาพยนตร์จีน, บัตรคำ, รูปภาพ, หนังสือ/นิตยสาร/วารสารอันจี้กวง, แผนที่ เว็บไซต์ และรายการโทรทัศน์ช่องจากประเทศจีน

ส่วนการวัดและประเมินผล พบการใช้เกณฑ์คะแนนการประเมินผล 80 : 20 และ 70 : 30 ซึ่งมีการเก็บคะแนนระหว่างภาคจากแบบฝึกหัด, การสอบย่อยในแต่ละทักษะ สอบกลางภาค และสอบปลายภาค

จากคำถามเรื่องปัญหาเกี่ยวกับสอนวิชาภาษาจีน พบว่า มีปัญหาเรื่องไม่มีแผนการสอนและสื่อการสอนที่เป็นมาตรฐาน, นักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานเกิดความท้อแท้เมื่อเรียนบทเรียนที่ยากขึ้น, นักเรียนไม่ค่อยตั้งใจเรียน, ผู้ปกครองและนักเรียนคาดหวังกับการสอบโควตา แต่เอกสารการเรียนกับเนื้อหาข้อสอบที่ใช้สอบโควตาแตกต่างกันมาก ทำให้ต้องแบ่งเวลาเพื่อการติวข้อสอบเพิ่มเติมให้นักเรียน มีปัญหาเรื่องขาดห้องภาษา และอุปกรณ์ฝึกทักษะ และเรื่องมีเวลาสอนน้อยเกินไป เมื่อเทียบ

กับเนื้อหาที่ต้องสอน มีปัญหาเรื่องงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการเตรียมสื่อการสอน, นักเรียนไม่ซื้อหนังสือ, ผู้สอนไม่มั่นใจเรื่องสำเนียง การออกเสียง และความหมายของคำศัพท์สแลง, อาจารย์ชาวจีนสื่อสารกับนักเรียนไม่ได้ และสื่อการสอนมีน้อย ราคาค่อนข้างสูง

จากคำถามเรื่องความต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการแผนการสอนที่เป็นมาตรฐาน รองลงมาคือต้องการสื่อการสอน, หนังสือที่เป็นมาตรฐาน มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับข้อสอบที่ใช้สอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย, ครูที่จบด้านภาษาจีนหรือการสอนภาษาจีนโดยตรง, หนังสือที่มีครบทั้งแบบฝึก และบทเรียน, โอกาสในการเข้าร่วมการฝึกอบรมเทคนิคการสอนภาษาจีน และต้องการผู้เชี่ยวชาญมาช่วยติวข้อสอบให้นักเรียนที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนภาษาจีน

นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 1,196 คน จาก 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนอรุณวิทยาคม และโรงเรียนอมก๋อยวิทยา

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุของนักเรียนส่วนใหญ่คือ 16 ปี 17 ปี และ 18 ปี นักเรียนคิดว่าเนื้อหาของวิชาภาษาจีนที่เรียนมีความเหมาะสมปานกลาง ในด้านวิธีการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีวิธีการสอนที่เน้นปฏิบัติมาก โดยเฉพาะการสอนแบบเน้นทักษะการเขียน การอ่าน และการพูด ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีกิจกรรมที่มีการปฏิบัติมากคือ อาจารย์ให้นักเรียนคัดคำศัพท์เป็นการบ้าน ในด้านของสื่อการสอน พบว่ามีการใช้สื่อการสอนเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนการวัดและประเมินผล นักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง

นอกจากนี้นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามยังได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า จุดมุ่งหมายดี แต่ไม่เพียงพอสำหรับการสอบเข้าเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. ด้านเนื้อหาวิชา มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรจัดเนื้อหาให้ครบถ้วน ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน และจัดการเรียนการสอนทักษะในแต่ละด้านให้เท่าเทียมกัน ไม่ควรเน้นด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป และควรจัดทำเนื้อหาให้นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ในส่วนของเนื้อหาวิชาที่ค่อนข้างยาก และมีปริมาณมาก ควรจัดเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับระยะเวลาในการสอน
3. ด้านวิธีสอน มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ กับเจ้าของภาษา ควรให้นักเรียนมีโอกาสโต้ตอบกันในห้องเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าสนทนา และกล้าแสดงออก รวมถึงครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย ควรให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะต่าง ๆ นอกสถานที่ และควรมีการสอดแทรกเกมระหว่างเรียนด้วย
4. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ควรมีกิจกรรมช่วยจำคำศัพท์ และควรจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถทำร่วมกันได้
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีเว็บไซต์ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองได้ ปัจจุบันมีสื่อค่อนข้างน้อย ควรมีการจัดสื่อให้เพียงพอ หลากหลาย รวมถึงให้มีความทันสมัย และสะดวกในการศึกษา ควรใช้สื่อที่เข้าใจง่าย และมีความสนุกสนานในการเรียน

- ด้านการวัดและประเมินผล มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการประเมินนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ หรือ ประเมินก่อนและหลังเรียนทุกครั้ง และควรมีการทดสอบให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. “การจัดระบบการเรียนการสอน.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการ

การสอน หน่วยที่ 12. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

_____. “การสอนในฐานะวิทยาการ.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการการสอน. หน่วยที่1.

พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.

ทัศนีย์ ศุภเมธี. วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ธนาคารพิมพ์, 2527.

บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กินาวงศ์. วิธีสอนทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร, 2527.

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. “หลักการสอน.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการการสอน. หน่วยที่ 8
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. “การเรียนการสอนในวิทยาลัย.” พูดเรื่องอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
เจ้าพระยาการพิมพ์, 2525.

ไพโรจน์ ตริธรรณากุล. พัฒนาการสอนและการสอนแบบจุลภาค. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์อักษรประเสริฐ, 2520.

รุ่งทิวา จักรกร. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2527.

สมพร มั่นตะสุตร. การสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : พีระพัฒนา, 2526.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. “หลักการวัดและประเมินผล.” ใน เอกสารคู่มืออาจารย์ด้านการเรียน

การสอน. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายวิชาการ หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์-

มหาวิทยาลัย, 2523.

สุกัญญา ศิริตันติกร. “ระบบการเรียนการสอน.” ใน เอกสารคู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน.

กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายวิชาการ หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2523.

สุจิต เพียรชอบ. การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

_____. และ สายใจ อินทร์พริ้ง. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

_____. หลักสูตรลักษณะแนวโน้มและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชา

มัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. (อัดสำเนา)

สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์

วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2532.

ระวีวรรณ สาริการิน. “ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา วิธี

สอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

วิไลลักษณ์ วัฒนานนท์. “ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา

ภาษาไทยธุรกิจในวิทยาลัยอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา

มัธยมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ภาษาอังกฤษ

Good , Carter V. Dictionary of Education. New York:McGraw Hill Book Company, 1955.

Klausmeier , Herbert J., and Ripple Richard E. Learning and Human Abilities Education Psychology. 3rd.ed. London: Harper and Row, 1971.

DeBoer, Wanda Aileen. “The Listening Aspect of Interpersonal Communication.” Dissertation Abstracts International 43 (March 1983) : 2825-A.

Luke, Eugene Charles. “ A Concept of Teaching Undergraduate Adults in Freshman and Sophomore English.” Dissertation Abstracts International 35 (March, 1975) :6101-A.

แบบสัมภาษณ์ ครูผู้สอนวิชาภาษาจีน
โครงการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อ.....	นามสกุล.....
โรงเรียน.....	โทร.....
วันเดือนปี.....	เวลา.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1.ท่านสอนวิชาภาษาจีนมาเป็นเวลากี่ปี สอนชั้นใดบ้าง

.....

2.ท่านสอนวิชาอื่นด้วยหรือไม่

.....

3.ท่านมีภาระการสอนกี่ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนภาษาจีนกี่ชั่วโมงต่อสัปดาห์

.....

4.ท่านจบการศึกษาสาขาวิชาใด

.....

5.ท่านเคยเข้ารับการอบรมภาษาหรือไม่ ก็ครั้ง เมื่อใด ใครเป็นผู้จัด

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีน

1.วิชาภาษาจีนในมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือก (จำนวนกี่หน่วยกิต)

.....

2.ท่านเป็นผู้เขียนหลักสูตรรายวิชานี้หรือไม่ หากไม่ใช่ ใครเป็นผู้เขียน

.....

3. โรงเรียนของท่าน มีชั้นเรียนภาษาจีนชั้นละกี่ห้อง

.....

.....

4. มีครูสอนภาษาจีนทั้งหมดกี่คน (เป็นชาวไทยหรือชาวจีน)

.....

5.วัตถุประสงค์ของการเปิดรายวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคือ

.....

.....

.....

.....

6.ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน การเปิดสอนภาษาจีนหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

7.ท่านทำเอกสารหรือหนังสือใช้ประกอบการสอนหรือไม่/ถ้าไม่ใช่ ใช้ของใครหรือจากหน่วยงานใด

.....

.....

.....

8.เนื้อหาของรายวิชาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

.....

.....

.....

9.ท่านมีวิธีการสอนวิชานี้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

10.ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาภาษาจีนนอกชั้นเรียน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

11.ท่านใช้สื่ออะไรประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน

.....

.....

.....

12.ท่านมีการวัดผล ประเมินผลวิชาภาษาจีนอย่างไร (มีการสอบย่อยในแต่ละทักษะหรือไม่ อย่างไร)

.....

.....

.....

13.ท่านมีปัญหากับการสอนวิชานี้หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

14.ท่านต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสภาวิจัยแห่งชาติ

2.แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนในด้าน จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา วิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าข้อความ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 15 ปี

☐ 16 ปี

☐ 17 ปี

☐ 18 ปี

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ชั้นที่กำลังศึกษา

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. โรงเรียนที่ท่านศึกษาอยู่

☐ โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม

☐ โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ

☐ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

☐ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

☐ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 30

☐ โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ

☐ โรงเรียนอุเทนวิทยายุพ

☐ โรงเรียนอมก๋อยวิทยา

☐ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

☐ โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาจีนในระดับชั้น

มัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

1.ข้อความต่อไปนี้เป็น การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา วิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

2.โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือ ตามระดับความคิดเห็นของท่าน คือ

มากที่สุด หมายถึง เหมาะสม / ปฏิบัติ / สำคัญ มากที่สุด

มาก หมายถึง เหมาะสม / ปฏิบัติ / สำคัญ มาก

ปานกลาง หมายถึง เหมาะสม / ปฏิบัติ / สำคัญ ปานกลาง

น้อย หมายถึง เหมาะสม / ปฏิบัติ / สำคัญ น้อย

น้อยที่สุด หมายถึง เหมาะสม / ปฏิบัติ / สำคัญ น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ภาษาจีนมีความสำคัญต่อคนไทย		/			

คำอธิบาย

จากตัวอย่างข้อ 0 หมายความว่า ท่านมีความคิดเห็นว่าภาษาจีนมีความสำคัญต่อคนไทยในระดับมาก

1. จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

ท่านมีความคิดเห็น ต่อจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้
เพียงใด

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง					
2	ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูด					
3	ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน					
4	ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะเขียน					
5	ให้นักเรียนสามารถนำภาษาจีนไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
6	เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาในชั้นสูงต่อไป					
7	ให้นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาภาษาจีนมาก ขึ้น นอกเหนือจากที่ศึกษาในชั้นเรียน					
8	ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภาษาจีนที่จะมี ส่วนช่วยในการประกอบอาชีพ					
9	ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาจีน					

2. เนื้อหาวิชา ท่านมีความคิดเห็น ต่อเนื้อหาวิชาภาษาจีนในประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้เพียงใด

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	เหมาะสมกับวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิม ของผู้เรียน					
2	ส่งเสริมทักษะการฟัง					
3	ส่งเสริมทักษะการพูด					
4	ส่งเสริมทักษะการอ่าน					
5	ส่งเสริมทักษะการเขียน					
6	ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
7	สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหา ความรู้					
8	สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน					
9	สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการประกอบ อาชีพในอนาคต					
10	มีการแบ่งสัดส่วนของเนื้อหาภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมเพียงใด					

3. **วิธีการสอน** มีการใช้วิธีการสอนต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	สอนแบบเน้นไวยากรณ์และการแปล					
2	สอนแบบเน้นทักษะการฟัง					
3	สอนแบบเน้นทักษะการพูด					
4	สอนแบบเน้นทักษะการอ่าน					
5	สอนแบบเน้นทักษะการเขียน					
6	สอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง					
7	สอนแบบใช้บทบาทสมมติ					
8	อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

4. **การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน** มีการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	อาจารย์อธิบายตามเอกสารประกอบการสอน					
2	อาจารย์อธิบายแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม					
3	อาจารย์ให้นักเรียนคิดคำศัพท์เป็นการบ้าน					
4	อาจารย์ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล เช่น การแนะนำตัว การเล่าเรื่อง ฯลฯ					
5	อาจารย์ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มในการสนทนาได้ตอบ					

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	อาจารย์ให้นักเรียนจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน					
7	อาจารย์ให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน					
8	อาจารย์จัดประกวดการคัดลายมือของนักเรียน					
9	อาจารย์ให้นักเรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมในโอกาสและสถานที่ต่างๆ					
10	กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
11	กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลา					
12	กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาดีขึ้น					

5. สื่อการเรียนการสอน มีการใช้สื่อการสอนต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	การใช้สื่อหนังสือหรือเอกสารประกอบการสอน					
2	การใช้สื่อรูปภาพ					
3	การใช้สื่อแผนภูมิ					
4	การใช้สื่อของจริง หรือสิ่งของตัวอย่าง					
5	การใช้สื่อหนังสือ วารสาร นิตยสาร และ สิ่งพิมพ์ต่างๆ					
6	การใช้สื่อหนังสือนอกเวลา					
7	การใช้สื่อสไลด์หรือภาพนิ่ง					
8	การใช้สื่อแถบบันทึกเสียงหรือแผ่นเสียง					
9	การใช้สื่อภาพยนตร์					
10	การใช้สื่อโทรทัศน์					
11	การใช้สื่อวีดิทัศน์ (วีดีโอ)					
12	การใช้แผ่นใสและเครื่องฉายข้ามศีรษะ					
13	การใช้เว็บไซต์					
14	อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

การใช้สื่อการสอนมีความเหมาะสมเพียงใด

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	สื่อการเรียนการสอนที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา					
16	สื่อการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น					
17	สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ทันสมัย					
18	สื่อการเรียนการสอนสามารถใช้ได้อย่างสะดวก					
19	สื่อการเรียนการสอนที่ใช้เป็นสื่อที่ประหยัด					
20	สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีเพียงพอกับความต้องการ					

6. การวัดและประเมินผล มีการวัดผลด้วยวิธีต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ทดสอบก่อนเรียน					
2	ให้ทำแบบฝึกหัดในชั่วโมงเรียน					
3	ให้ทำแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน					
5	ให้ตอบคำถามปากเปล่า					
6	สังเกตความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียนและความตั้งใจเรียน					
7	สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน					

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	ทดสอบย่อยหลังจากสอนจบคาบเรียน					
9	ทดสอบย่อยหลังจากสอนจบเนื้อหาแต่ละเรื่อง					
10	สอบภาคปฏิบัติในลักษณะต่างๆ					
11	สอบข้อเขียนกลางภาค					
12	สอบข้อเขียนปลายภาค					

ลักษณะของข้อสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	เป็นข้อสอบปรนัยเพียงแบบเดียว					
14	เป็นข้อสอบอัตนัยเพียงแบบเดียว					
15	ให้ทำข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย					
16	มีการกำหนดคะแนนการวัดผลและประเมินผล อย่างเหมาะสม					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง กรุณาเขียนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของท่านลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1.ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

.....

.....

2.ด้านเนื้อหาวิชา

.....

.....

3.ด้านวิธีสอน

.....

.....

4.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

5.ด้านสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

6.ด้านการวัดและประเมินผล

.....

.....